ECHO MUZYCZNE

Wychodzi z początkiem każdego miesiąca
Prenumerata roczna
$2.00
Pojedynczy numer 25c
Ceny ogłoszeń według umowy
Wszelkie korespondencye oraz prenumeratę nadsyłać na adres poniżej podany.

ECHO MUZYCZNE

Miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej
Oraz zespołom muzycznym i teatralnym

DODATEK MUZYCZNY I TEATRALNY W KAŻDYM NUMERZE

THE MUSICAL ECHO

Issued during the early part of every month
Subscription per year
$2.00
Single copy 25c
Advertising rates on application
All communications should be sent to the address given below.

ECHO MUZYCZNE—"THE MUSICAL ECHO" 1505 Tell Pl., CHICAGO, ILL. U. S. A.

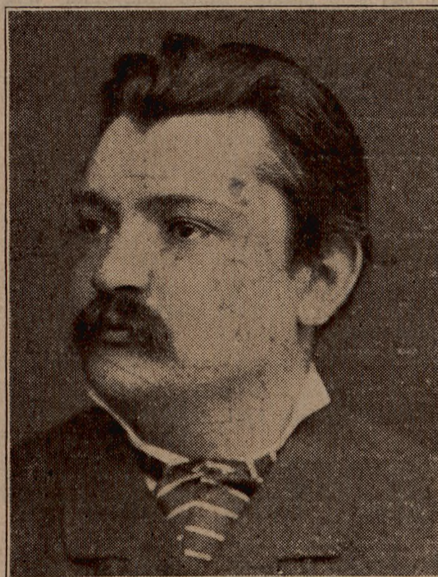
ROK VIII MARZEC (1931) — MARCH NUMER 3

KAROL NAMYSŁOWSKI

ZEROKO znana w Polsce i w Ameryce "Włościańska Orkiestra Namysłowskiego," której założycielem był ś. p. Karol Namysłowski i do obecnej chwili istnieje, pod dyrekcją jego syna, który dał się nam poznać w Ameryce w czasie pobytu na gruncie amerykańskim. Jako kompozytor, Karol Namysłowski w swych kompozycjach ma tę zaletę, że utwory jego taneczne są dziarskie z przyśpiewkami ludowemi, cechujące duszę ludu polskiego z pod strzechy, które zyskały obywatelstwo nawet po dworach polskich, jako też po salonach wielkomiejskich. Jego Mazury, Obertasy, Krakowiaki, Kujawiaki, napewno najlepiej ocenia chłop polski, a z nim rozbawiona strzecha polska.

"The Musical Echo" (Miesięcznik)

Do Miłośników Śpiewu i Muzyki Polskiej

Echo Muzyczne jest jedynem polskiem pismem muzycznem w Ameryce, które stale i regularnie wychodzi, począwszy od 1go stycznia 1924 r., a którego zadaniem jest — pielęgnowanie śpiewu i muzyki ojczystej.

Echo Muzyczne, jako pismo samodzielne, które nie jest niczyim urzędowym lub półurzędowym organem, utrzymuje się o własnych siłach, opartych na abonamencie czytelników i nie jest wydawane dla zysku, zaś wszelką nadwyżkę wkładamy w pismo, powiększając takowe i ulepszamy w doborze treści i t. p.

Echo Muzyczne napewno będzie zaabonowane przez sz. p., bo tem samem przyczyni się w powstrzymaniu zaniku pieśni i muzyki polskiej, oraz mowy ojczystej tu na wychodźtwie.

Echo Muzyczne rocznie kosztuje $2.00 za 12cie numerów w których prócz doborowej treści, ponadto pomieszczone są działy: a) techniczny o śpiewie i muzyce, b) dodatki muzyczne, c) dodatki teatralne. Wartość samych dodatków wynosi sumę około $6.00.

Pozamiejscowi proszeni są włożyć do listu sumę $2.00 i przysłać takowe w załączonej kopercie, miejscowi zaś niechaj odwiedzą naszą redakcję, lub zatelefonują Armitage 2156, pod jakim adresem mamy "Echo Muzyczne" wysyłać.

ROCZNIKI ECHA MUZYCZNEGO
są do nabycia

Numer Wstępny z nutami	$0.25
Rocznik 1924 (bez nut)	1.10
Rocznik 1925 z nutami	2.25
Rocznik 1926 z nutami	2.25
Rocznik 1927 z nutami	2.25
Rocznik 1928 z nutami	2.25
Rocznik 1929 z nutami	2.25
Rocznik 1930 z nutami	2.25
Rocznik 1931 z nutami w prenumeracie	2.00

UWAGA: Roczniki 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929 i 1930 na wyczerpaniu; zamawiać zaraz.

Adres Redakcji.
ECHO MUZYCZNE — THE MUSICAL ECHO
1505 Tell Place Chicago, Ill., U. S. A.

THE MUSICAL ECHO — "ECHO MUZYCZNE"

Issued during the early part of every month
Subscription per year $2.00 Single copy 25c
Published by
B. J. ZALEWSKI
1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS

PROSPEKT ECHA MUZYCZNEGO

ECHO MUZYCZNE będzie wychodzić co miesiąc, o kilkunastu stronicach na dobrym papierze w kolorowej okładce.

ECHO MUZYCZNE nie będzie niczyim urzędowym lub półurzędowym organem i tymsamem, — pismem niezależnem od nikogo.

ECHO MUZYCZNE udzieli swych szpalt każdemu, o ile korespondencje zgadzać się będą z kierunkiem pisma naszego.

ECHO MUZYCZNE będzie gorliwym propagatorem zaprowadzenia po chórach amatorskich elementarnych zasad muzycznych, jako też czytanie nut głosem.

ECHO MUZYCZNE nie bierze odpowiedzialności za artykuły "nadesłane" i o ile w nagłówku znajdzie się wyrażenie "nadesłane," co oznacza to samo, że pismo nasze powątpiewa w prawdziwość treści, lecz zamieszcza takowe z obowiązku neutralnego, lecz odpowiedzialność bierze na siebie ten, kto będzie podpisany pod artykułem.

ECHO MUZYCZNE usilnie propagować będzie, aby w szkołach polskich zaprowadzonym był jednolity system nauczania dzieci śpiewu, oraz uczenia pierwszych zasad muzycznych i czytania nut głosem.

DZIAŁ OGŁOSZENIOWY

Pod rozwagę przedsiębiorcom, Kupcom, wogóle wszystkim, którzy mają cośkolwiek na sprzedaż, a nawet gdyby ktoś chciał coś zakupić.

System amerykański w handlu polega li tylko na ogłaszaniu się w pismach, dlatego zbytecznem byłoby rozwodzić się o tej sprawie za szeroko, lub wmawiać w kogoś, ażeby się ogłaszał, gdyż ta sprawa jest ogólnie w handlu zadecydowana, że kto chce interes zrobić, ZMUSZONYM JEST OGŁASZAĆ SIĘ.

Klijentela nasza składa się przeważnie z osób zamożnych, często robiących zakupna nieomal w każdej gałęzi interesu, dlatego też kupcy i przemysłowcy powinni swój towar stale ogłaszać w "ECHU MUZYCZNEM", a napewno nie pożałują tego, bo rezultat z ogłoszeń powinien być zadawalniający.

Nasze kolumny ogłoszeniowe są szerokie 3¼ cala, czyli jednocalowe ogłoszenie mieści w sobie 3¼ kwadratowych cali, pomieścić można prawie dwa razy tyle treści ,jak w podobnym ogłoszeniu w innych pismach, w których kolumny są węższe. Szpalty naszych ogłoszeń będą tej samej szerokości, jak w niniejszym cyrkularzu.

Jeżeli przez ogłaszanie się można zarobić net $100.00, lub $50.00, a choćby nawet tylko $25.00, to tę sumę kupiec traci jeżeli zaniecha się ogłaszać, dlatego też spodziewamy się, że ogłoszenie swe nadeśle nam Pan ZARAZ, aby w następnym numerze w "ECHU MUZYCZNEM" było takowe zamieszczonem, bo spóźnienie spowoduje stratę w interesie.

CENY ZWYKŁYCH OGŁOSZEŃ OD STRONY 9x6½

Na okładkach zewnątrz jednorazowo: Cała $100.00, Pół $50.00, ¼ $25.00, ⅛ $12.50, 1-16 $6.25, 1-32 $3.12
Na okładkach wewnątrz jednorazowo: Cała $75.00, Pół $37.50, ¼ $18.75, ⅛ 9.38, 1-16 $4.69, 1-32 $2.35
Gdzieindziej, nie na okł. jednorazowo: Cała $50.00, Pół $25.00, ¼ $12.50, ⅛ $6.25, 1-16 $3.12, 1-32 $1.56.

UWAGA: — Kto z góry nadeśle gotówkę, udzielimy 10% zniżki.

Czas Odnowić Prenumeratę Echa Muzycznego i Nadesłać $2.00

Od Redakcji

ECHO MUZYCZNE, które nie jest subwencjonowane przez jakąkolwiek organizację, lecz finansowo oparte li tylko na abonamencie czytelników, nie jest w stanie udzielić kredytu nikomu, dlatego też upraszamy o nadesłanie prenumeraty zgóry, oraz o odnowienie prenumeraty, czy to w czasie roku, lub na rok następny.

Wielką krzywdę czynią ci, którzy zalegają za prenumeratę a nie raczą uiścić się z takowej; przecież czytelnikom naszym powinno rozchodzić się o podtrzymanie pieśni polskiej i mowy ojczystej, jeżeli Echo Muz. tę czynność wypełnia. Prosimy o uregulowanie.

Z każdym dniem Echo Muzyczne zdobywa coraz więcej prenumeratorów, ludzi poważnych z zakładów naukowych, a nam najbardziej dodaje otuchy, że chóry jak koscielne tak i narodowe, nadsyłają zamówienia na "Echo" tak, że numer okazowy (z dodatkami) jest na wyczerpaniu i wysyłamy tylko zwykły, bez dodatków.

Wprowadziliśmy trzy nowe działy dla naszej młodzieży, t. j. sztuczki teatralne dla samych dziewcząt i także dla chłopców, oraz monologi; uważamy to za konieczne, by młodzież polską więcej zainteresować na tem polu, bo publiczne występy na scenie dodatnio oddziaływują na umysłach tychże.

Stopniowo wprowadzamy różne ulepszenia, — jak: "Kronikę Chóralną." "Wiadomości z bieżacej chwili" i t. d. Staramy się usunąć analfabetyzm w chórach i zaprowadzenie w tychże wykładów poczatkowych zasad śpiewu i muzyki, jak to już zapoczątkowaliśmy dział elementarny p. t. "Teoretyczno-Praktyczna Szkoła Śpiewu."

Mamy w przygotowaniu dzieło bardzo poważne i niezbędne dla chórów amatorskich. Uniwersalny Samouczek początkowych zasad muzyki i śpiewu zbiorowego, które zrobi ogromny przewrót w naszych chórach, bo po kilku nawet lekcjach z Uniwersalnego Samouczka, śpiewak lub śpiewaczka, a nawet dziecko małe ze szkoły parafjalnej, pozna nuty, dzielenie i wartość tychże.

Dzieło to już jest do nabycia w redakcji "Echa" w cenie 25c za zeszyt pierwszy, i sprzedajemy takowe po cenie kosztów bez zarobku, a zarazem zamieszczać takowe będziemy i w piśmie, by tylko podnieść chóry zbiorowe, a przez to samo wykorzenić analfabetyzm, a gdy tego dopniemy, dopiero wprowadzimy inne nowe działy.

Do tak poważnego dzieła "Podniesienia Śpiewu i Muzyki do pewnych wyżyn doskonałości, konieczną jest współpraca wszystkich tych czynników, którzy zrozumieli, że po sztuce piękna, wartość nadego narodu jest cenioną i uznawaną.

Dlatego też prosimy każdego z naszych abonentów, by w miarę sił i możności zdobył nam jak największą liczbę prenumeratorów, a już przez to samo daje podwalinę pod gmach trwały i jest niejako fundatorem tak bardzo zaniedbanej placówki tu w Stanach Zjednoczonych.

Nie jesteśmy w stanie płacić komisowe, biorąc pod uwagę tak niską cenę, $2.00 za roczną prenumeratę z dodatkami, które wynoszą około $6.00, co przy dzisiejszych stosunkach drożyzny, absolutnie "zbogacenie się" jest wykluczone i wierzymy w to, że znajdzie się jeszcze tylu dobrze myślących krzewicieli pieśni i muzyki polskiej, którzy pismu więcej dopomogą aniżeli za pieniądze.

Cieszy nas to bardzo, że "Echo" pobudza do życia chóry już dawno uśpione, jak to odbieramy wiadomości z różnych miast, co nas tembardziej upewnia, że pismo takie nietylko że jest potrzebne, lecz koniecznie być musi, a przytem egzystencja jego jest zapewnioną, jeżeli spełnia należycie swój cel wytknięty, który już w zaczątkach swej działalności przynosi korzyść społeczeństwu.

Warto jest każdemu miłośnikowi śpiewu i muzyki zdobyć choćby jednego abonenta dla "Echa," bo przekona się zaraz, jakie zadowolenie czuć będzie w sobie, dlatego też prosimy to robić zaraz, bo kto zaraz daje — dwa razy daje.

Prosimy przeczytać obok, krytykę o Echu Muzycznem by upewnić się o doniosłości znaczenia pisma naszego, które w zupełności zasługuje na to, by takowe rozpowszechnić jak najwięcej — z pożytkiem dla całego wychodźtwa.—

B. J. Zalewski, Wydawca i Redaktor.

—o—

ECHO MUZYCZNE WOBEC KRYTYKI PISM POLSKICH.

W Polsce, Ameryce i Kanadzie.

Dla braku miejsca recenzje zamieszczamy w strzeszczeniu:

Czy "Echo Muzyczne" ma rację bytu? i czy warto takowe zaprenumerować? niechaj posłużą niektóre tylko artykuły z prasy polskiej, które zamieszczamy poniżej.

SIOSTRA M. BONAWENTURA, Dyrygientka muzyki w Akademji Polskich Sióstr św. Józefa w Stevens Point, Wis.........**"Życzę** więc z całego serca szan. red. by "Echo Muzyczne" zaszło pod strzechy rodaków, by trafiło na zasłużoną ocenę i stało się zmartwychwstaniem naszej przepieknej polskiej muzyki i pieśni tutaj na obczyźnie. Polecając "Echo Muzyczne" wszystkim tym, którzy miłują Polskę i jej pieśni. — Mam w Bogu nadzieję że powodzenie "Echa" będzie wzrastać i trwać jak najdłużej". Z szacunkiem i życzliwością Siostra M. Bonawentura.

DZIENNIK "NOWINY POLSKIE" W MILWAUKEE WIS ...... "Słowem, "Echo Muzyczne" powinno się znajdować w domu każdego miłośnika pieśni polskiej, tak narodowej jak kościelnej, w domu każdego organisty i dyrygenta i w bibliotece każdego muzyka. Każdy znajdzie w nim coś interesującego.

PANI STEFANIA D'ORESTE; Dyrygentka chórów śpiewaczych i Szkoły muzycznej w Chicago i w Gary, Ind. ......"Z zamieszczonych artykułów można sobie wyobrazić pogląd na ogólną działalność i kierunek muzyczny nie tylko tu na Wychodźtwie, ale i w całej Polsce. Za tworzenie tego łącznika należy się panu B. J. Zalewskiemu, redaktorowi i wydawcy "Echa Muzycznego" głębokie uznanie. Z powożaniem Stefania D'Oreste.

KRONIKA MUZYCZNA. Org. Diec. Lubelskiej w Polsce, Rok IV, 2 (8), 1928 za listopad, Chicago-Ameryka. "Redakcji "Echo Muzyczne" jesteśmy bardzo zobowiązani za regularne nadsyłanie pisma. Cieszymy się niezmiernie, że tak dobrze redagowane pismo stoi na straży pieśni polskiej w dalekiej od nas Ameryce. "Szczęść Wam Boże" Rodacy! My ze swej strony przesyłać będziemy nadal swój organ "Kronikę Muzyczną" (Jako od Redakcji)

JEDNOŚĆ-POLONIA W BALTIMORE: "W tych dniach otrzymaliśmy z Chicago numer bardzo pożądanego i bardzo cennego pisma pod nazwą "Echo Muzyczne." .... Bedzie ono prawdziwym skarbem dla naszych polskich muzyków i śpiewaków .... że znajdzie ono szerokie poparcie wśród naszego wychodźtwa. Prenumerata za to cenne pismo $2.00" i t. d.

GAZETA KATOLICKA W KANADZIE: "Nadesłane nam trzy numera "EchaMuzycznego" przedstawiają się bardzo ciekawie pod względem doboru treści .... tak interesujące dla kół muzycznych i śpiewackich." i t. d.

MUZYK WOJSKOWY W GRUDZIĄDZU W POLSCE: "Całość numeru przedstawia się sympatycznie, cel pisma piękny, zadanie swoje na obczyźnie spełnia w zupełności. Szczęść Boże!"

KS. DR. W. KNEBŁEWSKI Z POLSKI: — Słowo o Muzyce. "Niewolno mijać żadnego objawu kultury polskiej na Wychodźtwie, choćby takiej muzyki (dalej wyłuszczono brak pism zawodowych, czytamy) — śpiewacy nic, gdyby ich nieratował wysiłek jednostki Mam przed sobą kilka numerów "Echa Muzycznego", miesięcznika redagowanego przez B. J. Zalewskiego. — W lutowym numerze "Echa Muzycznego" spotykamy piękny referat prof. A. Karczyńskiego — "Chopin — Jako Muzyk"......... W każdym bądź razie trzeba "Echu Muzycznemu" powinszować wytrałości, że choć w trudnych warunkach wydawniczych nie rzuca posterunku, ale owszem utrzymuje się przy życiu, dla kultury pieśni i muzyki i sceny polskiej, na Wychodźtwie.

KS. JAN S. FELCZAK z NEW YORK, N.Y........."Trzeba uznać że pisemko to posiada wielka wartość, jedyne tego rodzaju w języku polskim tu w Stanach Zjednoczonych. Treść jest nadzwyczaj interesująca i niejeden miłośnik muzyki a szczególnie narodowej znajdzie tam kopalnie, z której może czerpać bezustannie. Pisemko to można śmiało polecić każdemu który kocha muzykę i pieśń polską".

PIAST W CHICOPEE: "Witamy z uznaniem pojawienie się "Echa Muzycznego" .... tego pożytecznego pisma fachowego" i t. d.

DZIENNIK POLSKI W DETROIT: "Echo Muzyczne" przedstawia się wspaniale, zarówno ze strony technicznej, jako też i z treści" i t. d.

MONITOR CLEVELANDZKI (DZIENNIK): "W Cleveland posiadamy kilka doskonale zorganizowanych chórów polskich, obowiązkiem więc śpiewaków jest udzielenie nowemu pismu muzycznemu jak największego poparcia.

DZIENNIK ZWIĄZKOWY W CHICAGO: "Pismo to polecamy drużynie śpiewaczej do zaabonowania. — Redaktorem i wydawcą jest p. B. J. Zalewski.

DZIENNIK ZJEDNOCZENIA W CHICAGO: "Wydawcą i redaktorem tego pisma jest p. B. J. Zalewski, pionier na tem polu wśród wychodźtwa polsko-amerykańskiego. Należy zaznaczyć, że "Echo Muzyczne" jest jedynem tego rodzaju czasopismem polskiem w Ameryce i z tem się każdy zgodzi, że potrzebnem." — E. P. Banasik, red.

Za przychylną ocenę serdecznie dziękujemy i w miarę możności, starać się bedziemy ulepszać pismo, co bedzie zależnem od pozyskania jak najwiekszej liczby abonentów; zatem — prosimy o rozpowszechnianie "Echa Muzycznego".

B. J. ZALEWSKI, Red. i Wyd.

—o—

Czas Odnowić Prenumeratę Echa Muzycznego i Nadesłać $2.00

DZIAŁ SZTUK TEATRALNYCH

Libretta do Oper, Wiersze, Deklamacje Monologi, Djalogi dla Dzieci i Starszych

A 1 Choinka. Obr. wigil. w 1 akcie, 10 osób żeńskich......0.15
A 2 Doskonała Kuchmistrzyni. Krot. w 1 ak. 5 osób żeń...0.20
A 3 Fatalna Kiełbasa. Krot. w 1 ak. 7 osób męskich......0.10
A 4 Jasełka. Ob. z dziejów Nar. Chrys. w 1 ak. 30 osób..0.15
A 5 Kamyk i Róża. W 1 ak., 3 osoby żeńskie..............0.10
A 6 Księżycówka. Dram. w 3 ak. 15 osób męs. i żeń.......0.25
A 7 Narodziny Pieśni. Obr. sc. w 1 ods. 10 osób męs......0.10
A 8 Ostatni Raz. Djalog w 1 ods. 2 osoby żeńskie.........0.10
A 9 Pierwsza Nagroda Naci. Kom. w 1 ods. 6 dziew......0.10
A 10 Staruszkowie w zalotach. Frasz. sc. w 1 ods. 2 osoby..0.10
A 11 Trafił Marek na Marka. Kom. w 2 ods. 10 męskich...0.20
A 12 Wszystko w porządku. Fars w 1 ak. 4 męs. 2 żeń....0.25
A 13 Złota Marysia. Kom. w 1 akcie, 5 dziewcząt..........0.10
A 14 Złotko i Błotko. Kom. w 1 ak. 3 mes i 1 żeń.........0.10
A15 Święć się, święć się wieku młody, w 1 ak. 7 żeń. 4 męż. .25
A16 Róża z zacz. ogrodu i Czerkony kapturek............ .10
A17 Jaś i Małgosia i Słówko wyleci wróblem........... .10

LIBRETTA DO OPER

B 100 Opera Chłopi. Libretto w 5 aktach. Jana Sroki......0.50
B 101 Opera Judasz. Libretto w 5 aktach. Jana Sroki......0.50
B 102 Opera Quo Vadis. Libretto w 5 aktach. Jana Sroki..0.50

WIERSZE, MONOLOGI I DJALOGI

C 150 Zbiór Sześciu Monologów dla dziewcząt. 1 Nieporządna, 2 Pomyliła się, 3 U dentysty, 4 Ma się rozumieć, 5 Chwalińska, 6 Stróżka.............................0.15

C 151 Zbiór Sześciu Monologów dla chłopców. 1 Zapisze się, 2 Bez urzędu, 3 Nie wstąpię, 4 Wyjątkowy Młodzieniec, 5 Zawodowy wierszoklita, 6 Strach prosi o kolację 0.15

C 152 Dwa monologi, Djalog i Anegdoty. 1 Na koncercie, 2 Muzykalny (dwie osoby), 3 Niedziela, 4 Z muzycznych anegdot, 5 Psychologja drugiego flecisty, 6 Toscanini i Verdi...0.10

C 153 Cztery Monologi. 1 Na jednej głowie, 2 Maciek Wiecha u doktora, 3 Przed sądem, 4 Zacinalski..........0.10

C 154 Wierszyki i Deklamacje z Bajek Kryłowa. 1 Kwartet, 2 Osioł i słowik, 3 Muzykanci, 4 Kot i słowik, 5 Szpak, 6 Kukułka i Kogut, 7 Małpa i okulary, 8 Ciekawy, 9 Swinia pod dębem, 10 Osioł z dzwonkiem, 11 Spiewaj ludu, 12 Ja śpiewam, 13 Boga natury, 14 Głód, powietrze, ogień, woda, A. Mickiewicz, 15 Milczenie, 16 Zgodność, 17 Ja, 18 Wybory, 19 Dzieło, 20 Przyjaciele, 21 Dzwon i dzwonki, 22 Pchła i Rabin, 23 Do tych, którzy śpiewać zapominają, 24 Spiew Matki, 25 Owczarek, 26 Maciek, 27 Jaś. Zeszyt I.....0.10

C 155 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Namysłowszczykom, 2 Zakrakali Krucy, 3 Do śpiewaków Polskich na obczyźnie, 4 Dwa sztandary, 5 Kocham wszystko, 6 Oj nie pytaj mnie matulu, 7 A było to w piękny maj, 8 Krzaczek róży, 9 Księżyc i dziecię, 10 Kwiatki, 11 Rzecz o dzbanie. Jan Sroka. Zeszyt II..............0.10

C 156 Wiersze Dekl. Myśli i Zdania. 1 Anegdoty o Artystach, 2 Apatja do bemolów, 3 Dziesięć przykazań śpiewaczych, 4 Echo Fałszywe, 5 Fatalna pamięć, 6 Kapela, 7 Kapela Beja, 8 Na egzaminie muzyki, 9 Pocałunek Rossiniego, 10 "Sąd Midasa", 11 Fantazja śpiewaka, 12 Sługa Muzykalna, 13 Zamiłowanie do muzyki, 14 Muzykalny dowódca, 15 Niebezpieczni wielbiciele, 16 To i owo, 17 Z pamiętnika młodego muzykanta, 18 Wolność w Muzyce, 19 Zjadliwa krytyka, 20 Myśli i zdania, 21 Humor zjazdowy, 22 Król i śpiewaczka, 23 Nieporozumienie, 24 Biały Otello, 25 Interesujące Artykuliki, 26 Spiewaj ludu, 27 Pieśniarz. Zeszyt III. 0.10

C 157 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Motylki-Lezka, 2 Walka, 3 Trzy matki, 4 Cierpliwość, 5 Delikatność, 6 Kwiaty i ludzie, 7 Forteca, 8 Słońce i Księżyc, 9 Wojna, 10 Wyścigi, 11 Skarbonka, 12 Uwaga, 13 Motylki, 14 Próg Ojczysty, 15 Przy organach, 16 Kreutzerowska Sonata, 17 Artur Rubinstein, 18 Wandzi Nowowiejskiej, 19 Wiejski Grajek, 20 W zaświaty, 21 Parsrzyt, 22 Powinszowanie dzieci. Zeszyt IV. 0.10

C 158 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Matka, 2 Wąż, 3 Przypowieść wschodnia, 4 Z dobrych rad, 5 Pierwsza Brygada, 6 Kujawiak, 7 Kasieńka, 8 Polska Krew w nas płynie, 9 Chór Żołnierzy z opery "Faust", 10 Potęga Pieśni, 11 Osiołek przebierający, 12 Na Cmentarzu, 13 Dla ciebie Polsko, 14 Nasz Bohater, 15 Przykry sen, 16 Księżyc jegomość, 17 Wiosna. Zeszyt V...0.10

C 159 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Nasza Pieśń, 2 Skowronek, 3 Sen żołnierza Polskiego, 4 Ludzka dola, 5 Brzozy, oryginalnie napisane przez J. Srokę. Zeszyt VI. 0.10

C 160 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Fujarka, 2 Lato, 3 Krnąbna, 4 Alleluja, 5 Rota, 6 Muzyka, 7 Spiewaj bracie, 8 Do Pieśni, 9 Koncert, 10 Dumka o Wandzie, 11 Kapłan Patrjota. J. Sroka. Zeszyt VII. 0.10

C 161 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Czcigodnemu ks. J. Chylińskiemu, 2 Swięto Umarłych, 3 Credo, 4 Pasterka w Polsce, 5 W jesieni, 6 Muzyka Polna. J. Sroka. Zeszyt VIII. 0.10

C 162 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Polska Bandera, 2 Zima, 3 Cześć Pieśni, 4 Urodziny Górnika, 5 Chrzciny, 6 Pieśń Górnicza, 7 Dziecińśtwo, 8 Do Muzyki, 9 Przygrywka, 10 Zaloty, 11 Mężowie mówią o walcu źle. J. Sroka. Zeszyt IX. 0.10

C 163 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Rozmowa, 2 Raki, 3 O Zwyrtale Muzyce, 4 Maj, 5 Cierpiącym. Zeszyt X. 0.10

C 164 Wiersze, Dekl., Myśli i Zdania. 1 Pewny środek, (djalog estradowy: dwie osoby) 2 Przed Monologiem, 3 Mój nos, 4 Da capo, 5 Symfoja Haydena w Karlsbadzie. Zeszyt XI. 0.10

C 165 Wiersze, Dekl., Monologi. 1 Niema co włożyć na siebie (dwie osoby), 2 Hrabskie dziecko, 3 Ach Rozumiem, 4 Niepocieszony Wojtek. Zeszyt XII..........0.10

C 166 Wiersze, Dekl., Monologi. 1 Nie mogę deklamować, 2 Smutno, tęskno, 3 Straszny sen, 4 Poeta, 5 Chrystus Król, 6 Królestwo Chrystusa, 7 Zmartwychwstanie, 8 Westchnienie kawalera. J. Sroka. Zeszyt XIII. 0.10

C 167 Zbiór wierszyków i deklamacji. 1 Zaloty, 2 Po zgonie Marszałka Fosza, 3 Powrót Halerczyków, 4 Jenerał Józef Haller, 5 W 80tą rocznicę śmierci Szopena, 6 Boże Ciało, 7 Pożegnanie, 8 Nieśmiertelna, Cierpiącym, 9 Kołysanka, 10 Uroda życia, 11 Swinia i słońce, 12 Wrona, Słowik i Orzeł, 13 Kantata ku czci K. Pułaskiego, 14 Kantata ku czci Tadeusza Kościuszki, 15 Rozmowa, 16 Michałowi Prawdzicowi, 17 Bławatek, 18 In Memoriam ś. p. Walerji Widera, 19 Gdańsk, 20 Dzieciństwo, 21 In Memoriam ś. p. Helenie Widera, 22 In Memoriam Mikołajowi Kopernikowi, 23 Kapela, 24 Ostatnie moje słowa, 25 Złote myśli A. Asnyka różnych autorów. Zeszyt XIV 0.20

UWAGA: Dzieła powyżej zamieszczone 95% są dla dzieci i starszych, najodpowiedniejsze dla szkół parafjalnych w Ameryce.

Zamawiajcie coś z tego działu, wystarczy podać litery A. B, lub C wraz z numerem obok i cenę po prawej stronie wypisywanie nazw, jest całkiem zbyteczne.

NAUKA ŚPIEWU.

Fig. II.

Obraz w zwierciadełku krtaniowem (w laryngoskopie) głośni męzkiej, przy wydobywaniu tonów niskich.

Fig. III.

Obraz w zwierciadełku krtaniowem głośni męzkiej przy wydobywaniu tonów wysokich.

1. Jak się tworzy w przyrodzie głos wogóle i co to jest ton muzyczny?

Fig. IV.

Obraz w zwierciadełku krtaniowem głośni żeńskiej przy wydobywaniu tonów „z głowy" (obraz najczęstszy).

Fig. V.

Obraz w zwierciadełku krtaniowem głośni męzkiej przy wydobywaniu tonów falsetto (obraz najczęstszy).

Głos w przyrodzie powstaje skutkiem drgania w powietrzu ciał elastycznych (jak np. strun w instrumentach smyczkowych), lub skutkiem tarcia o jakie ciało (jak np. w instrumentach dętych), a dochodzi uszu naszych wskutek drgania powietrza, w jakikolwiek sposób w falisty ruch wprowadzonego, czyli z powodu szybkiego następstwa fal powietrznych.

Jeżeli owe powietrzne fale są równomierne, to jest, jeśli z prawidłową jednostajnością poruszają się i regularnie po sobie następują, wówczas głos nazywa się dźwiękiem, jeżeli zaś w drganiu powietrza niema równomiernego następstwa falowań, wtedy głos nazywa się hukiem, turkotem, grzmotem.

Wyobrażeniem falistego ruchu powietrza może być w pewnym stopniu falisty ruch wody, naprzykład w rzece, czyli owe faliste kręgi, powstające tutaj skutkiem poruszenia wody przez wrzucenie weń jakiegoś przedmiotu wtedy, gdy jej powierzchnia przedstawia równą, spokojną i nieruchomą płaszczyznę.

Za pomocą pewnych przyrządów, zwanych syreną, monochyrdem, można obliczyć, ile drgań, czyli fal powietrza powtarza się na sekundę, a powtarzać się ich może stosunkowo bardzo mało i względnie bardzo wiele.

Jeżeli powietrze na sekundę daje mniej niż 12 drgań (fal) regularnych, wówczas dźwięk jest niewyraźny, nie dający się ściśle uchem określić, i nazywa się szmerem; jeżeli powstaje więcej niż 8,000 (a może i 24,000) drgań na sekundę, wówczas jest dźwięk nieprzyjemny i robi wrażenie pisku lub świstu.

Z tego to właśnie powodu muzyka, wymagająca do właściwych sobie celów dźwięków jasnych, wyraźnych i czystych, oraz ściśle rozpoznanych i określonych uchem muzykalnem, posługuje się tylko temi dźwiękami, w których ilość drgań (fal) powietrza nie jest mniejsza od 28 na sekundę i nie większa nad 8,400, czyli których wysokość lub niskość, t. j. brzmienie cieńsze lub grubsze ucho doskonale rozpoznaje, odróżnia i określa. Takie właśnie dźwięki nazywają się tonami muzycznemi.

Wysokość przeto lub niskość tonów muzycznych zależy od tego jedynie, z jaką szybkością następują po sobie regularne drgania powietrza, a mianowicie, im mniej powtarza się fal powietrza na sekundę, tem ton jest niższy (grubszy), im znowu więcej, tem wyższy (cieńszy).

Każdy instrument muzyczny ma właściwy sobie, ale sztuczny sposób wydawania tonu muzycznego. I tak instrumenty smyczkowe wydają głos drganiem strun, wywołanem pociągnięciem smyczka; instrumenty dęte przez tarcie powietrza o ich wnętrze, języczkowe przez drganie metalowych języczków, w jakie są zaopatrzone i t. p.

Człowiek zaś z natury posiada w swoim organizmie pewien przyrząd — aparat, który mu służy do wydania głosu. Głosowy aparat człowieka składa się z wielu organicznych części ciała jego, a głównie z organów oddechowych, mianowicie: z podniebienia twardego, które położone jest w jamie ustnej bliżej zębów, z podniebienia miękkiego, które się kończy małym języczkiem, z krtani, strun głosowych, płuc, mięśni piersiowych, przepony brzusznej (diafragmą zwanej) i z mięśni brzusznych; głównym zaś tu czynnikiem jest oddech.

Krtań jest to krótka rura, przedłużająca się do góry w dno gardzieli, do dołu zaś w tchawicę, przez którą łączy się z płucami. Krtań składa się z czterech chrząstek ruchomych; w poprzek krtani jest przegroda, składająca się z dwóch fałd

błony śluzowej, które, wystając po lewej i prawej stronie z przodu ku tyłowi i nie stykając się zupełnie pośrodku, formują szczelinę, zwaną szparą głosową.

Wewnątrz tych fałd błony śluzowej leżą elastyczne, lśniące się włókna koloru masy perłowej, które nazywają się strunami głosowemi.

Płuca są to, że tak powiemy, dwa woreczki, umieszczone po lewej i prawej stronie klatki piersiowej, wypełnione małemi pęcherzykami (w rodzaju gąbki), które mają własność skurczania się i rozdymania, w miarę tego, czy powietrze z nich uchodzi, czy też w nie wpływa. Podstawa płuc oparta jest na przeponie brzusznej (diafragmie).

Diafragma jest to błona, dzieląca serce i płuca od jamy brzusznej; ma własność skurczania się i, na podobieństwo poszewki, wypełnionej sprężynami, raz się ścieśnia i płaszczy, to znowu się rozszerza i podnosi, względnie do woli człowieka.

Tak się przedstawia w człowieku cały aparat głosowy; oto są jego części, któremi się posługujemy przy wydawaniu głosu.

Teraz zastanówmy się, jak się odbywa proces powstawania głosu ludzkiego, jak funkcjonuje cały aparat głosowy i jaka jest czynność każdej jego części składowej.

Najgłówniejszą funkcję w całym aparacie głosowym przy wydaniu głosu spełniają struny głosowe, a najważniejszą rolę gra oddech.

Oddech to główny motor głosu: umieć dobrze oddychać, to rzecz najważniejsza i zarazem najtrudniejsza w nauce śpiewu. Przeto nad sposobem oddychania dłużej się zastanowimy, bo tylko prawidłowy oddech daje nam możność zapanowania nad swoim głosem i umiejętność dobrego śpiewania.

Głównym więc motorem, czyli siłą, wywołującą głos, jak to wyżej zaznaczyliśmy, jest oddech, przez który rozumieć należy wciąganie powietrza do płuc i wydawanie go napowrót.

Przy oddychaniu powietrze wpływa do płuc przez usta, albo przez kanały nosowe naprzód do krtani, z niej do tchawicy, a potem do płuc i temi samemi drogami znowu wraca na zewnątrz. Płuca nie wciągają powietrza, one tylko mają tę własność, że przez rozszerzanie się dają możność wpłynąć w nie powietrzu, a przez skurczenie się wypychają powietrze w nich zawarte. Gdy mięśnie piersiowe rozszerzą klatkę piersiową, a diafragma pod działaniem mięśni brzusznych przez kurczenie się i płaszczenie pociąga za sobą podstawę płuc, wówczas płuca otwierają się i dają wolny dostęp powietrzu. Powietrze wtedy samo wpływa do płuc na zasadzie prawa natury, że każda pusta przestrzeń musi napełnić się powietrzem.

Oddech, tym sposobem zaczerpnięty, jest cichy i niedostrzegalny, gdy przeciwnie, usiłując wciągnąć w płuca powietrze, wywołuje się przykry dla ucha szmer, czego właśnie przy śpiewie bardzo unikać należy.

Do płuc tyle tylko powietrza wpłynie, ile ich objętość pomieścić może. Im przeto lepiej otwarte i rozszerzone płuca, tem więcej zmieści się w nich powietrza; im znowu więcej mamy w płucach powietrza, tem będzie głębszy i dłużej trwający oddech, który nam da możność swobodniej władać głosem, używać go i naginać wedle naszej woli.

Ponieważ płuca rozszerzają się zapomocą mięśni klatki piersiowej, oraz diafragmy, a o możliwie szerokie otwieranie płuc, dla pomieszczenia w nich jak największej ilości powietrza, najbardziej nam chodzić powinno, przeto powinniśmy się starać o fizyczne rozwinięcie i wyrobienie tych mięśni i organów, które biorą bliższy lub dalszy udział w oddychaniu.

W tym względzie wielkie usługi oddać mogą gimnastyczne ćwiczenia, np. hantlowanie lub wolne kołowanie ponad głową podniesionemi do góry rękami przy spokojnem, równem i wolnem oddychaniu.

Sposób oddychania bywa rozmaity. Niektóre osoby oddychają tylko górną częścią klatki piersiowej, albo bokami płuc, i ten sposób spostrzegamy zwykle u kobiet; inni znowu, a przeważnie mężczyźni, oddychają całą piersią i diafragmą lub tylko diafragmą.

Do wydobycia prawidłowego głosu potrzebna jest skończona działalność wszystkich tych sposobów oddychania. (Według zdania najpoważniejszych mistrzów sztuki śpiewu (np. Giraldoni) największe usługi oddaje śpiewakowi oddychanie diafragmą). Gdy bowiem do wydobycia tonu posługujemy się nie całym ustrojem oddechowym, ton w mniejszym lub większym stopniu zawsze będzie wadliwy.

Zaczerpnięte w sposób wyżej opisany powietrze potrzeba przygotować do zaatakowania tonu w strunach głosowych, przyczem należy wziąć pod uwagę następujące reguły: dla wydobycia głosu nie należy nigdy całą falą wszystko od razu powietrze, zawarte w płucach, wpychać wprost na struny głosowe, gdyż w takim razie głos, choć krzyczy, nie ma ani donośności, ani siły i nie może być podatny do dowolnej modulacji i ekspresji. Aby ton był prawidłowy, donośny, dźwięczny, silny i czysty, potrzeba przygotować w organie oddechowym zgęszczoną kolumnę powietrza, t. j. baczyć należy, aby oddech się uspokoił i zjędrniał, gdyż tylko wówczas prąd powietrza z odpowiednią energją i siłą może wywierać parcie na struny głosowe. Kiedy przeto w płuca napłynie opowiednia ilość powietrza, to z chwilą, kiedy ono wpływać przestanie, szpara głosowa powinna się zamknąć i zawarte w płucach powietrze jakby zakorkować, wówczas oddech na sekundę się zatrzyma; kiedy zaś mamy głos wydać, wtedy mięśnie i diafragma, otwierające płuca, wykonywują parcie odwrotne, t. j. płuca, które były zanadto rozszerzone przy wdychaniu, powracają do swego stanu normalnego, diafragma zaś, robiąc na płuca nacisk z dołu do góry, wyciska z nich powietrze, którego prąd, przeciskając się przez szparę głosową na zewnątrz, uderza w struny głosowe, wprawia je w drganie i tym sposobem wywołuje z nich ton muzyczny.

Opera "Flis" w Chicago

Jak się okazuje, to Chicago nie ma szczęścia w wystawianiu oper. Kilkakrotne próby z "Halką" zawiodły, bo ostatnio "Halka" pod reżyserją p. Chrzanowskiego była niżej krytyki, co spotkało i "Flisa," lecz tym razem p. Chrzanowski urządził się sprytniej, wysuwając na front p. Lessla jako reżysera, wiedząc o tem zgóry, że z amatorami bez szkoły dramatycznej, reżyserja jest niemożliwą; zapytujemy p. Chrzanowskiego jako kierownika "artystycznego" dlaczego dopuścił "Flisa" na scenę, wiedząc o tem zgóry, że to jest niemożliwem w podobnych okolicznościach? Czy mamy naprawdę myśleć, że p. Chrzanowski jest "artystą operowym," czy też zwykłym "popsujem" świadomie dążącym, ażeby wszystko to, co jest dla nas Polaków najdroższem, zohydzić wobec publiki — sztukę polską i naszego nieśmiertelnego twórcę St. Moniuszkę. Za tak wielką zniewagę sztuki polskiej i jej twórcy, jak w "Halce" tak i w "Flisie" czynimy odpowiedzialnym p. Chrzanowskiego, który kilkakrotnie udowodnił, że albo z rozmysłem to robi, że dla "głupich" Polaków będzie "ganc ginuch," czy też naprawdę ma się za "artystę operowego," który jako kierownik artystyczny zgodził się by p. Lessel reżyserował. W naszem przekonaniu p. C. powinien być raz na zawsze odosobnionym od tego rodzaju niesmacznych widowisk, gdyż u niego jest tylko na celu "geszeft," a na resztę "naplewat," jak to robił w Rosji urządzając podobne imprezy po miasteczkach, gdzie "mużyk" rosyjski bił mu "brawo" za urządzane "bałagany": — niestety są i pomiędzy nami wielbiciele tego "artysty" i ubolewać należy, że inteligencja nasza nie zabierze głosu w prasie, a nawet przeciwnie, reklamuje go, szkodząc tem samem sztuce polskiej i jej twórcom. Dlaczego w Milwaukee Klub Operowy potrafił z amatorami wystawić "Halkę" bez zarzutu? przecież Chicago rozporządza lepszemi siłami, gdzieby można zawiązać Tow. Operowe w Chicago, na wzór Milwauczanów. Czy mamy nadal być pośmiewiskiem jak u swoich tak i obcych?

Ażeby nie posądzono piszącego ten artykuł, że jest nieprzychylny temu lub owemu, podajemy poniżej recenzję z "Flisa" zamieszczoną w dzienniku "Nowiny Polskie" z Milwaukee, pióra wytrawnego krytyka, prezesa i reżysera Klubu Operowego w Milwaukee, Wis., p. A. J. Łukaszewskiego, który osobiście przyjechał i był na "Flisie" Chicagoskim w d. 22-go lutego.

PIĘKNĄ OPERĘ "FLIS" ODŚPIEWANO W CHICAGO

Znany od wielu lat chór chicagoski, Tow. "Nowe Życie", odśpiewało w niedzielę śliczną operę Moniuszki "Flis", w hali św. Stanisława Kostki. Operę tę odśpiewano poraz pierwszy dwa tygodnie temu, kiedy to sala była nabita publicznością, lecz wczoraj przedstawienie zawiodło z punktu sprzedaży biletów, gdyż całe rzędy krzeseł na parterze świeciły pustkami.

Opera "Flis" jest ślicznem i bardzo sympatycznem dziełem — obrazek z życia naszego ludu wiejskiego. Muzyka miła, typowa, Moniuszkowska, porywające pieśni solowe, duety, kwartety — cudne numery chórowe. Słowem jest to rzecz, nad którą warto pracować — rzecz wdzięczna — nie tak trudna jak "Halka".

O ile większą część opery odśpiewano bardzo dobrze, jak na amatorów, to jednak o wystawieniu tego dzieła lepiej nie mówić. Reżyserja jak najsłabsza, prawie że niewidoczna.

A szkoda, bo zespoły występujące w sztuce często zdradzały talent, z którego dałoby się dużo stworzyć.

Był potężny chór, który śpiewał aż miło, lecz cóż, kiedy wszystko na scenie stało jak podczas koncertu. Jedynie tylko dało się zauważyć, że w pewnym momencie cały zespół chórowy odczuł fakt, że jest na scenie i wywołał efekt dramatyczny — a mianowicie, w scenie rozpoznania się braci, Franka i Jakuba.

To samo można powiedziel o solistach. Panna Janina Łoboda (w roli Zosi) posiada cenny głos, którym swobodnie rozporządza, a śpiewy jej, z punktu czysto wokalnego, znakomicie wypadły. Lecz cóż, kiedy widocznie nie wyreżyserowano tej roli i puszczono p. Łobodę na scenę bez odpowiedniego przygotowania dramatycznego. Były momenty, w których dało się odczuwać, że śpiewaczka ta posiada temperament do sceny, lecz talent ten był skrępowany nieświadomością scenicznego obejścia. Nie jej to wina.

Pan Karol Kosiński, w roli Szóstaka, był głosowo kapitalnym, lecz i o nim możnaby powtórzyć to samo, co już powiedziałem o p. Łobodzie.

Jedynym aktorem na scenie był p. Władysław Panka, w roli Jakuba. Pan Panka sam przyzna, że nie posiada głosu operowego, lecz jego pewność siebie, mimika, gestykulacja i ogólne obejście na scenie cechowało aktora na każdym kroku. Takim aktorom reżyserja nie jest konieczna, ale co innego z siłami surowemi i nie wyrobionemi.

W innych rolach występowali p. Filip Konieczny, jako Antoni, p. M. Wilczyński (lekki tenor), jako Franek, i p. L. Gąsiorek jako Feliks. Pan Wilczyński byłby niezawodnie odśpiewał swoją rolę o sto procent lepiej, gdyby nie był krępowany nieznajomością obejścia na deskach sceny.

Tak w scenach zbiorowych, jak solowych okazywał się brak związłości. Nieboracy na scenie nie wiedzieli co ze sobą robić podczas przegrywek orkiestry. Luki te trzeba wypełnić z góry opracowanemi ruchami na scenie, bo inaczej śpiewacy będa stali i patrzeli w dyrygenta jak w tuza. Wszystko to da się zrobić — o tak — nawet z amatorami — lecz na to trzeba inteligentnej pracy reżyserskiej. Opera to nie koncert, gdzie śpiewacy ustawią się w rzędach i nie ruszą z miejsca aż kurtyna spadnie.

Kogo winować za reżyserję?

Na programie figurował jako kierownik sceny i reżyser p. Robert Lessel. Kierownikiem muzycznym — i to dobrym — był stary śpiewak operowy pan Gabrjel Chrzanowski. Jeśli więc p. Lessel nie mógł sobie dać rady z reżyserją, czemu p. Chrzanowski, który jest stałym dyrygentem chóru "Nowe Życie", nie dołożył ręki, aby po operowemu wystawić operę... Przecież jest on z zawodu śpiewakiem operowym i zna swoją sztukę.

Pomimo tych braków, opera wypadła ku ogólnemu zadowoleniu publiczności. Przyczyniły się do tego porywające i z werwą odśpiewane numery chórowe, miłe arje, no i doskonale wykonane tańce. Odtańczono ognistego mazura na zakończenie pierwszego aktu, a przy końcu sztuki, krakowiaka. Oba tańce wykonano z finezją wprost zawodową. Dzięki to członkostwu Tow. "Postęp".

Wszyscy soliści, jak program donosi, są członkami Tow. "Nowe Życie". a p. Łoboda należy do chóru Zw. Polek zaś p. Irena Wieczorkówna, która pięknie odśpiewała krótkie solo w Modlitwie (w pierwszym akcie) jest członkinią chóru "Halka."

Orkiestra Leonarda Różyckiego (15 instrumentów) zrobiła swoje i za to należy się jej uznanie.

Malownicze polskie kostjumy nabyto z zakładu p. J. Bialikiewicza i bardzo pięknie się przedstawiały.

Sympatycznemu chórowi "Nowe Życie" należy się głębokie uznanie i wdzięczność Polonji Chicagoskiej za przedsiębiorczość tego zespołu na polu muzyki i sztuki. Piszący niniejsze życzy tej organizacji jak najlepszego powodzenia na przyszłość.

Uprasza się też tak członków chóru jak i solistów, aby nie zrażali się niektóremi wyżej podanemi uwagami, gdyż pisane są piórem szczerości i w duchu konstruktywnej i życzliwej krytyki. A. J. Ł.

Pan Łukaszewski pisze, że "Flisa" "odśpiewano" — bo o wystawieniu tego dzieła lepiej nie mówić. Czyż to nie jest policzkiem dla kierownictwa "artystycznego" p. C.? — Dalej — "Reżyserja jak najsłabsza, prawie niewidoczna" . . . Co do scen zbiorowych, p. Ł. zaznacza: "Nieboracy na scenie nie nie wiedzieli co z sobą zrobić podczas przegrywek orkiestry", no i słuszną daje krytykę p. Ł., że "Opera to nie koncert, gdzie śpiewacy ustawiają się w rzędach i nie ruszą z miejsca aż kurtyna spadnie." — Dalej czytamy ujemnie o reżyserji p. Lessla z uwagą zwróconą w stronę p. Chrzanowskiego, który powinien reżyserją się zaopiekować, co jest widocznem, że nie jest kompetentnym w tym wypadku. Szczęście wielkie, że z "Flisem" skończyło się na naszem podwórku, bo byłoby gorzej dla nas, gdyby pokuszono się z odśpiewaniem "Flisa" w śródmieściu.

Jak wielką przysługę dla pieśni polskiej zrobiłby chór "Nowe Życie" gdyby w miejsce takiego "Flisa" odśpiewał Kantatę Pieśni o Ziemi Naszej B. Dębińskiego.

Sądzimy, że krytyka p. Łukaszewskiego wpłynie na członków N. Ż. i jeżeli na przyszłość wystawią operę, będzie takowa naprawdę wystawioną, a nie odśpiewaną tylko.

B. J. Zalewski.

———o———

Nowy Zaszczyt Spotyka Polaka

W Milwaukee zawiązało się stowarzyszenie dramatyczne pod tytułem "Milwaukee Passion Play," a w tym znakomitym dramacie biblijnym rolę "Judasza" powierzono p. Łukaszewskiemu, znanemu kierownikowi operowego klubu polskiego. Dramat ten wystawionym będzie 6 razy w teatrze Pabsta (od 22 do 27 marca) pod egidą Połączonych Towarzystw Imienia Jezus (naturalnie w języku angielskim).

Jest to olbrzymie przedsiębiorstwo i w głównych rolach występuje sama śmietanka inteligencji katolickiej w Milwaukee, bo każdy aktor posiada jakiś tytuł uniwersytecki, a zaszczyt to nielada, grać w takim zespole. Pan Łukaszewski jest jedynym Polakiem w tej sztuce i główną rolę "Judasza" zdobył w konkursie o ową partję.

Życzymy p. Łukaszewskiemu powodzenia i jesteśmy pewni, że odniesie sukces całkowity, z chlubą dla imienia polskiego.

———o———

Jan Kiepura w Berlinie.

Wielka atrakcja artystyczna Berlnia jest przyjazd naszego znakomitego śpiewaka, Jana Kiepury, który przybył tu dziś z Mediolanu i obecny będzie na środowej premjerze swojego filmu dźwiękowego, z Brygida Hela, pod tytułem "Śpiewające miasto." Na dworcu tłumy publiczności i przedstawiciele prasy polskiej i niemieckiej oraz dyrektorzy i reżyserowie wytwórni filmowych Ufy i Aljans witali gościa. Moment przyjazdu i powitania sfilmowano i wyświetlono jako wstępna scene przed premiera.

Dnia 3 listopada Kiepura da koncert w Filharmonji berlińskiej. Po zdjęciach na dworcu udał się Kiepura do wytwórni Ufy, gdzie zdjęto sceny mówione z przedstawicielami prasy niemieckiej i polskiej. Film dźwiękowy Kiepury "Śpiewające miasto" wyświetlane ma być w Polsce za dwa tygodnie. (M.)

Kur. War. No. 296

———o———

Tryumfy Kiepury w Berlinie.

Do niezmiernie dziś rzadkich zjawisk należy, aby któryś artysta, nawet światowej sławy cieszył się tak olbrzymiem powodzeniem w stolicy Niemiec, jak "polski Caruso" — powszechnie tak tu nazywany — Jan Kiepura.

Już sam przyjazd jego staje się dla publiczności berlińskiej evenementem. Na dworcu tłumy jego zwoleników i zwolenniczek, przedstawiciele międzynarodowej prasy i świata artystycznego, witają naszego artystę — operatorzy filmowi zdejmują ciekawe sceny rozmów artysty, obieganego przez dziennikarzy żądnych sensacji — i wreszcie reżyserowie wytworni filmowych, którzy uwożą go po kilkunastu interwiewach do atelier filmowego, dla zrobienia zdjęć mówionych, do rewji tygodniowej. A w hotelu oczekuje już artystę nowy tłumek międzynarodowy: reporterzy, fotografowie, dziennikarze, dyrektorowie amerykańskich i europejskich wytwórni filmowych, pragnących pozyskać artystę dla nowych filmów dźwiękowych — no i oczywiście, nieodłączna świta wielbicielek różnojęzycznych, proszących o autografy, o fotografje, o jedno słówko słynnego tenora. A po kilkugodzinnej audjencji w hallu hotelu Bristol, rozpoczyna się w apartamentach prywatnych artysty dalsze oblężenie przez telefon. Telefon nie ustaje do późnej nocy, niema końca zaproszeniom, którym artysta, mimo najlepszych chęci już sprostać nie może. Bo na pierwszym planie, nie wir życia światowego, lecz praca. Bo już nazajutrz z rarana po przyjeździe oczekuje go kapelmistrz z medjolańskiej opery, który z nim tu przyjechał specjalnie, dla przestudjowania z nim nowych rzeczy, jakie Kiepura w tym sezonie jeszcze kreować będzie w Medjolańskiej Scali, w Teatro Reale dell'Opera w Rzymie, w San Carlo w Neapolu, w wielkiej operze w Londynie, w Barcelonie i Madrycie. Mimo, iż artystę nęcą niezmiernie oferty amerykańskich wytwórni filmowych, dobiegających 100,000 dolarów za film, Kiepura przyjmuje tylko dwie z nich i postanawia poświęcić tylko miesiące letnie na zdjęcia filmowe — jesień i zimę jednak zachowuje jeszcze dla opery i sali koncertowej, no i dla pracy nad samym sobą.

(Ciąg dalszy na stronicy 17)

PIELĘGNOWANIE GŁOSU

STRESZCZENIE DZIEŁA

"HYGIENE OF THE VOCAL ORGANS"

DRA. MORRELL-MACKENZIE

DOKONANE PRZEZ

J. POLAKA

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

siątym roku życia młodzieńczym głosem rozmawiał.

Mechanizm mowy w ogólnych zarysach analogiczny jest mechanizmowi śpiewu i w mowie można też dwa rejestry („piersiowy i falsetowy") rozróżniać, nawet przy małej objętości głosu. W akcie mowy uwzględnione być winny:

1) Prąd powietrza.

2) Drganie strun głosowych.

3) Rezonans piersi i części ku górze od krtani położonych.

4) Artykulacja czyli przemiana utworzonego w krtani tonu w mowę zrozumiałą.

Artykulacja, która w śpiewie posiada podrzędne znaczenie, w mowie jest czynnikiem pierwszorzędnej wagi. Ogniwa tworzące mowę są dwojakiego rodzaju: ciągłe i przerywane; pierwsze są to samogłoski w liczbie pięciu (podstawowych) które olbrzymią ilość modyfikacji przedstawiają występujących w rozmaitych językach. Spółgłoski powstają przez nagłe przerwanie prądu powietrza działaniem podniebienia, języka lub zębów. Poetycznie rzecz przedstawiając porównać możemy mowę do potoku płynącego pomiędzy brzegami i na przemian ku jednej lub drugiej stronie się zbliżającego a wstrzymywanego miejscami przez nagromadzone kamienie różnego kształtu i wielkości, przez kawały drzewa, wyspy małe i inne napotykane po drodze przeszkody. Nieprzerwane części potoku to samogłoski, ściśnięte zaś — spółgłoski. Co do tworzenia głosek takowe w kilku słowach tak autor przypomina: Rozmaite samogłoski tworzą się przez odpowiednie ustawienie ust połączone z odmianami w wielkości i kształcie otworu ustnego (działaniem mięśni wargowych). Szereg samogłosek od najkrótszego otworu poczyniając tak się przedstawia: i, e, a, o, u. Czermak wykazał doświadczeniami, że przy tworzeniu samogłosek jama ustna odciętą zostaje od nosowej za pośrednictwem podniebienia miękkiego z wyjątkiem jednak samogłoski a przy której zamknięcie to nie jest zupełnem. Jama ustna przy tworzeniu samogłosek działa jako rezonator, którego otwór wchodowy od tyłu jest otworzony, zaś wyjście utworzone jest przez wargi; obydwa otwory mają rozmaitą wielkość i postać. Dobitność mowy polega na czystości w tworzeniu samogłosek. Wytrawny mówca rozpoznaje się po dokładnem wymawianiu pięciu głosek: a, e, i, o, u.

Spółgłoski klasyfikowane są przez rozmaitych gramatyków i fizjologów w sposób rozmaity zależnie od sposobu działania prądu powietrza przy ich tworzeniu się i od rozmaitej postaci czynników anatomicznych przy tym akcie znaczenie mających. Posiadamy więc podział spółgłosek na wargowe (labiales), zębowe (dentales)' gardłowe (gutturales). Do pierwszej kategorji należą: b, p, f, m, do drugiej — d, t, l, n, r, s. do trzeciej—g, k, h, j. Bardziej naukowy lubo mniej praktyczny podział rozróżnia współgłoski jako: explosives, resonants, vibrants i aspirates.

Prowincyonalne i narodowe różnice w akcencie polegają na fizykalnych podrzędnych różnicach w tworzeniu tonów, które znowu od pewnych analogicznych różnic w budowie organów zależą.

Wadliwość mowy, zniekształcenia i choroby organów mowy.

Mowa przedstawia liczne odmiany zależne od stanu zdrowia ustroju lub wzruszeń psychicznych bez względu na stan samej krtani. Niedostateczne żywienie wpływa wyraźnie na głos; gniew nadaje mowie szorstkość, gdy litość lub miłość przeciwnie nawet niemuzykalny głos czyni przyjemnym. Przestrach, zbytek radości, uniesienie może pozbawić głos siły („vox faucibus haesit" Virgiliusza); zależy to od chwilowego porażenia strun głosowych skutkiem wstrząśnienia układu nerwowego lub niekiedy od wstrzymania wydzieliny ust skutkiem tejże przyczyny. Naśladowanie wszystkich tych odcieni przy zachowaniu wszakże zupełnej władzy nad głosem stanowi najwyższą doskonałość krasomówstwa lub talentu scenicznego.

W szeregu rozmaitych wadliwości mowy rozróżniamy takie które zależą od mniej zbadanych przyczyn wrodzonych oraz inne zależące od złych nawyknień lub niedbalstwa. Do pierwszej kategorji należy naprzykład jąkanie się, do drugiej — szeplenienie, niedostateczne otwieranie ust i t. p. Te ostatnie wady zależą od nieprawidłowej budowy lub złego użycia górnych rezonatorów a więc do wadliwości głosu zaliczone być winny, gdy inne stanowią wady wymowy.

Należy rozróżniać jąkanie się w fonacji oraz jąkanie się w artykulacji. Pierwsze polega na niemożności panowania nad strunami głosowemi albo zależy od kurczu przepony która pozbawioną zostaje zdolności wywołania prądu powietrza do głośni; drugie zaś polega na kurczu języka albo na niemożności panowania nad ruchami warg. Pierwszy rodzaj jąkania się połączony jest z wysiłkami, które nader przykre sprawiają na widzów wrażenie, gdy drugi rodzaj z powodu wybryków wymowy, powtarzania się sylab i t. p., raczej uśmiech wywołuje niż politowanie.

Obliczono że stosunek ilości osób dotkniętych wadliwościami wymowy do całej ludności wynosi 1:3000, a znaczna większość wypadków dotyczy osób płci męzkiej. — W 50% wypadków z ogólnej liczby 200 obserwowanych osób dotkniętych wadami mowy, Hunt wykrył domniemane przyczyny zaburzenia. Do przyczyn tych należą: przebyte choroby (koklusz, odra i t. p.), wstrząśnienia nerwowe, dziedziczność (w 15% wypadków). Wybitną różnicę pomiędzy jąkaniem się w fonacji i w artykulacji stanowi okoliczność, że w wypadkach tej ostatniej anomalji śpiew bywa możliwy. Ta ostatnia wadliwość zwiększa się wobec świadków obserwujących dotkniętego jąka-

niem się, a przytem jest w pewnym stopniu zaraźliwą podobnie jak pląsawica (chorea). Dotknięci tą wadą niekiedy mówiąc wolno i z wprawą nabytą w stanie są nawet deklamować. Pamiętać należy że jąkanie się występujące u osób które poprzednio zupełnie prawidłowo mówiły przedstawia niekiedy objaw choroby mózgowej. Opilstwo wpływa w pewnym stopniu na wymowę powodując mięszanie sylab i wadliwe wymaganie tych spółgłosek do których potrzebną jest pewność czynności muskularnej. Szeplenienie zwykle zależy od niemądrych nawyknień; w pewnych wszakże wypadkach pochodzi ze zbytnej długości języka, którego koniec wchodzi pomiędzy zęby i zmienia charakter spółgłosek. — Niektórzy, jak wiadomo, nie są wstanie wymówić *r* zastępując je spółgłoską *l;* niewymawianie *r* bywa często poprostu cechą „dandyzmu" ale niekiedy zależy również od słabości muskularnej. Niektórzy dodają do rozmaitych głosek dźwięk *h* („chommoda" zamiast „commoda" i t. p.).

O t. z. afazji jako o chorobie mózgowej, która tylko objawowe zakłócenie mowy przedstawia, wspominać tu nie będziemy.

Natomiast wypadnie wspomnieć o wadach w budowie i o chorobach organów mowy. Do pierwszych należą: zbyt małe więzadła języka tamujące ruchy tego organu, szpara podniebienna, zamknięcie tylnych otworów nosowych, zrosty więzadeł głosowych. Pierwsza wada, t. zw. przyrośnięcie języczka nie zbyt rzadko u dzieci się przytrafiające leczy się łatwo za pomocą operacji. Bezdźwięczność i odcień nosowy głosu towarzyszą szparze podniebiennej, zamknięcie zaś tylnego otworu nosowego wpływa na t. zw. dźwięki nosowe; M wówczas wymawia się jak B, a N jak D. Podobno mowa niekiedy występuje chwilowo przy silnym katarze. Zrośnięcie więzadeł głosowych uniemożliwia zupełnie tworzenie się tonów.

Z chorób wymienić należy: paraliż mięśni kierujących więzami głosowemi, zależący od przecięcia lub zerwania nerwów odnośnych albo też od uciśnięcia mięśni przez obrzmiałe sąsiednie organa; nowotwory i zgrubienia więzadeł głosowych, suchoty, zapalenia chroniczne, przewlekłe zatrucie wyskokowe, przerost migdałów, nadający mowie głuchy charakter. Pamiętać należy, że w pewnych przypadkach gdy prawdziwe więzadła głosowe są przecięte lub zniszczone przez chorobę, tony do pewnego stopnia powstawać mogą przez działanie fałszywych więzadeł głosowych.

Dalej należą tu do chorób odnośnych: zniszczenie lub zrosty podniebienia miękkiego, porażenie tegoż (zwłaszcza po dyfterycie). O wiele jednak częściej występują lżejsze choroby więzadeł głosowych, lekkie ich podrażnienie i osłabienie t. zw. ból gardła kaznodziejów. Stan taki zmniejszając jasność głosu czyni go zarazem nieużytecznym do dłużej trwających czynności. Najlżejsza postać tych chorób polega na kongestji, która przy pewnych bodźcach szkodliwych jak zaziębienie lub wysiłki głosowe łatwo przechodzi w zapalenie. Zgrubienia błony śluzowej nosa, strupy, t. z. polipy wpływają też niemało na mowę, podobnie jak i obrzmienia języka lub gruczołów znajdujących się pod językiem. Zresztą nawet po zupełnem wycięciu języka mowa jeszcze może być wyraźną. Utrata zębów zwłaszcza średnich siekaczy, nie pozostaje, jak wiadomo, bez wpływu na mowę.

Kształcenie mowy.

Kształcenie mowy straciło niestety oddawna to znaczenie jakie posiadało w klasycznej starożytności. Co prawda żywe słowo większe miało wówczas znaczenie jak w naszej epoce gazet i czytelni publicznych, w każdym jednak razie zaniedbanie kształcenia mowy jest nagannem. Demosthenes ćwiczył się w krasomówstwie deklamując wiersze podczas chodzenia po gorach, oraz przemawiając nad brzegiem morza aby się do szmeru gawiedzi przyzwyczaić; wykonywał też ćwiczenia krasomówcze z kamieniami w ustach; Cicero jezdził przez długie lata po różnych krajach szukając nauczycieli krasomówstwa i starając się skorzystać z ich wskazówek, a do jakich rezultatów doszedł, łatwo zrozumieć czytając jego olbrzymie mowy, które ten nieuposażony hojną od natury człowiek z werwą i gestykulacją recytował. Wskazówki Quintiliana, dotyczące kształcenia głosu, są nieoszacowane. W ogólności pamiętać należy że jeżeli w śpiewie wcześnie już kształcić dzieci wypada, to kształcenie w mowie w jak najwcześniejszem dzieciństwie już jest wskazanem. Grecy za czasów największego rozwoju cywilizacji starali się otaczać dzieci tylko takiemi niewolnikami, którzy dobrą mieli wymowę. U nas nie zwraca się pospolicie uwagi na otoczenie dziecka w tej mierze, a jednak przyjmując piastunki należy na czystość ich mowy zwracać uwagę, a nawet umiejętność wyśpiewywania piosenek. Gdyby kształcenie w krasomówstwie w niższych szkołach Anglji było zastosowane, wpłynęłoby na polepszenie mowy angielskiej.

Najbardziej księża powinni dbać o wykształcenie swej mowy i egzamin poważny byłby w tym względzie pożądanym. Biskup z Lichfield Dr. Maclagan w Anglji okazuje największą dbałość o krasomówstwo u księży i dla tego też w jego djecezji najlepsi wogóle są kaznodzieje. Jeżeli mowa angielska trudną jest do zrozumienia dla obcych i niewyraźną w ogóle, to główną przyczyną tego stanowi nie język a sposób posługiwania się nim, albowiem kto słyszał dobrych mówców lub artystów angielskich ten mógł się przekonać że język angielski sam przez się temu nie jest winien.

Rozmowa, wołanie i t. p. na świeżem powietrzu, a więc w znaczniejszych przestrzeniach, wpływa, zwłaszcza u dzieci, na normalny rozwój mowy, i bez wątpienia Włosi po części dla tego mają dobitną wymowę że wiele prac wykonywują na otwartem powietrzu, gdy w innych krajach ludność pracuje i przepędza czas po największej części w miejscach zamkniętych.

Nauczyciel elokwencji powinien sam mieć piękną wymowę i znać się na anatomiczno-fizjoligicznych warunkach mowy, powinien dobrze rozpoznawać zdolności i wady ucznia swego. W ogóle nauczyciel nie posiadający warunków właściwych zawodowi temu, raczej zaszkodzić niż pomódz może i słusznie dla tego mistrz starożytny Timotheus podwójne hono-

(Ciąg dalszy na stronicy 15)

19. Piosnka o Wilku.

Żwawo. M. Konopnickiej.

Jedno dziecko, lub dwoje zaczynają solo. Wszyscy razem śpiewają.

1. Pój-dzie-my do la - su Raz! dwa! trzy!
Zo - ba - czy-my wilcz - ka Raz! dwa! trzy!
3. Pój-dzie-my do la - su Raz! dwa! trzy!
U - ło - wi - my wilcz - ka Raz! dwa! trzy!
5. Pój-dzie-my do la - su Raz! dwa! trzy!
Za - bi - je - my wilcz - ka Raz! dwa! trzy!
7. Pój-dzie-my do la - su Raz! dwa! trzy!
Po - cho - wa - my wilcz - ka Raz! dwa! trzy!

2. A ten wil - czek sza - ry bu - ry
4. A ty wilcz - ku, roz - bój - ni - ku
6. A ten wil - czek jest nie - cno - ta
8. Naś - ci to - bie moś - ci wil - ku

Ma kły o - stre i pa - zu - ry Raz! dwa! trzy!
Cho - dzisz so - bie po kur - ni - ku, Raz! dwa! trzy!
Zjadł o - wiecz - kę ko - ło pło - ta Raz! dwa! trzy!
Coś za - jącz - ków schru - pał kil - ku, Raz! dwa! trzy!

2589

20. Krakowiak.

Łobzów.

1. Kra - ko - wia - czek ci - ja kra - kow - skiej. na -
2. Kra - ko - wia - czek ci - ja przy - znaj - cie mi
3. Kra - ko - wia - czek ci - ja na - piędź - pod - kó
4. A - jak - ci - ja - urz - nę kra - ko - wia - ka

tu - ry, rę - ka na pa - ła - szu a gło - wa do
te - go sie - dem - dzie - siąt kó - łek u pa - si - ka
wecz - ka u mo - jej ko - szu - li czer - wo - na wstą -
z no - gi pój - dą wiech - cie z bu - tów a trzas - ki z pod -

gó - ry.
me - go.
żecz - ka.
ło - gi.

17.

28

POWITANIE WIOSNY.

R. Schumann.

Molto moderato.

Śpiew.

Fortepian.

mf

Przy - by - waj ho - ża w wień - cu róż,
Gdzie ty, pa - nu - je ra - dość wkrąg, won - na, wdzięczna
Przy - by - waj ho - ża w peł - ni kras,

wio - sno! do na - szych pól, do na - szych wzgórz,
śród ga - jów, la - sów, pól i łąk,
baw jak - naj - dłu - żej po - śród nas,

fp

won - na, wdzięczna wio - sno! świat przed to - bą ko - rzy się,
Gwa - rem się o - ży - wia bór,
Ludz - kich serc roz - jaś - nij głąb,

Ped. * Ped. *

p

pie - śnią więc i my wi - ta - my cię, wi - ta - my cię!
brzmi na two - ją cześć sko - wron - ków chór, sko - wron - ków chór!
nio - sąc ra - dość im na zie - mię zstąp, na zie - mię zstąp!

p

2550

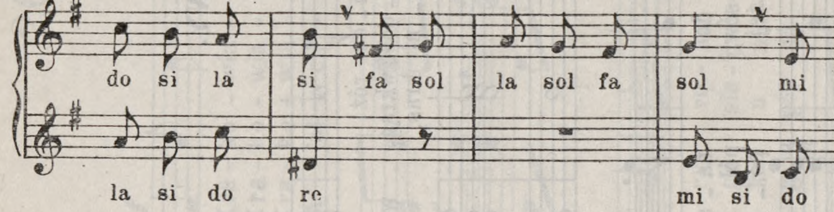
UNIWERSALNY SAMOUCZEK — CZĘŚĆ TEORETYCZNO - PRAKTYCZNA

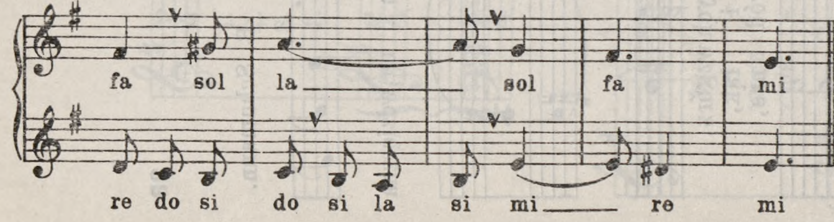
161

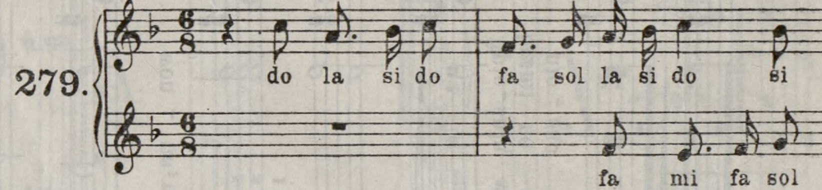

162

279.

rarja kazał sobie płacić za naukę tych, którzy poprzednio wadliwie byli uczeni.

Wadliwości mowy tylko wówczas mogą być usunięte lub zmniejszone gdy przyczyna ich jest wiadomą. Jąkanie leczy się jedynie za pomocą ćwiczeń oddechowych, ale w każdym razie, ponieważ czynność, która w normalnych warunkach automatycznie się wykonywa, nie może być doprowadzoną do takiej doskonałości gdy staje się zależną od woli, rzeczone zaburzenie mowy zazwyczaj tylko w bardzo lekkich wypadkach trwałą zyskuje poprawę. Nauczyciel głównie na to zwracać powinien uwagę aby uczeń tak mógł kierować przeponą i innemi mięśniami oddechowemi iżby powietrze jako motor, nie było zużywane dopóki aparat główny nie jest gotów do czynności; niezmordowana praca może doprowadzić do pewnej harmonji obie te czynności. Wiele bardzo polecano środków przeciwko jąkaniu się i każdy autor oczywiście swój środek za nieomylny uważał. W ogólności środki podawane podzielić można na dwie grupy: na gimnastyczne i mechaniczne; pierwsze polegają na ćwiczeniach, drugie — na zastosowaniu przyrządów regulujących ruchy języka. W ogólności należy zważać na przyczynę cierpienia; jeżeli jest w krtani, to ćwiczenia oddechowe będą właściwemi, — jeżeli zaś w języku, to wskazanem będzie leczenie tego organu. Najczęściej niestety po zastosowaniu powyższych systematów leczniczych polepszenie osiągnięte w okresie kuracji znika znowu. W każdym razie autor jest przekonany, że wytrwała kuracja uwzględniająca nietylko fizycznie ale i psychicznie własności pacjenta może sprowadzić dobroczynne następstwa; często wada przypisywana języków tkwi raczej w woli chorego lub przewodnictwie woli. W jednym wypadku autor sprowadził u chorego znaczne polepszenie stanu przez zastosowanie strychniny; palenie tytoniu w tym wypadku sprawiało przeciwnie znaczne pogorszenie. bardzo głośna mowa wpływa korzystnie na stany tego rodzaju, albowiem wysilenie wymaga mocniejszej i bardziej harmonicznej czynności układu mięśniowego.

Jąkające się osoby powinny unikać towarzystwa sobie w tym względzie podobnych i w ogóle dzieci nerwowe powinny unikać towarzystwa ludzi dotkniętych zakłóceniami mowy. Basilius oraz kardynał Newman w Oksfordzie taki wpływ wywierali wymową swą na słuchaczy iż ci usiłowali naśladować sposób mówienia tych ludzi. Wiadomo zresztą jak pożycie w danem towarzystwie lub wśród danej narodowości wpływa na zmianę akcentu.

O leczeniu wadliwości zaledwie słów parę da się tu powiedzieć. Szpara podniebienia u dzieci może być za pomocą operacji uleczona, starsi mogą wadliwość tę poprawić noszeniem t. z. obturatora czyli blaszki pokrywającej brak ciała. Zwiększone migdały, nowotwory, polipy i zgrubienia błony śluzowej muszli nosowych wydalane są za pomocą operacji; ukośne położenie przegrody nosowej, obrzmienia gruczołów podjęzykowych leczą się w sposób właściwy. Nazbyt długi języczek jeżeli zwieszając się do krtani wywołuje kaszel i w ogóle drażni krtań albo jeżeli

(Ciąg dalszy nastąpi)

STANISŁAW MONIUSZKO

JEGO ŻYCIE I DZIEŁA

z różnych źródeł spisał

Al. Ar.

I.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

A jak prawdziwie rzewną jest piosenka o "Prząśniczce!" Jest to cudna ilustracja wątku myśli polskiego dziewczęcia, które roi przy kołowrotku o ideałach i wiosnie. Poza piękną formą muzyczną i znakomicie uchwyconym ruchem kołowrotka, jaki tu nastrój szczery, jaki smętek przejmujący duszę słuchacza mimowolnym dreszczem. Podobnie silne wrażenie robią: "Kozak," "Dwie zorze" i "Korale".

Rozpatrując się w nieprzebranej ilości piosenek Moniuszki, zdumieni jesteśmy zaiste niezwykłą płodnością naszego pieśniarza, który tyle cudowności wyśpiewać potrafił.

Zrobić wśród nich wybór jest rzeczą niełatwą, bo wszystkie piękne, a każda do serca przemawia. Są tu malownicze obrazy opiewające naturę ("Wiosna," "Dąbrowa"), to znów bogate w rytmikę wizerunki rzeźkiej i obfitej fantazji (krakowiaki: "Wesół i szczęśliwy" i "Niech się panie stroją w szaty"), lub też piosenki celujące zamaszytością, werwą i dramatyzmem, jak np.: "Pieśń wojenna," "Piosnka żołnierza" i "Stary kapral."

Większość tych piosenek była pierwotnie wydana w "Lirniku Wioskowym" i w siedmiu "śpiewnikach domowych." Zeszyt I zawiera pomiędzy innemi ballady do słów Mickiewicza: "świtezianka" i "Chłopiec i dziewczyna"; piosenki: "Dziad i baba" i "Grajek"; w II na szczególną uwagę zasługują: Piosnka żołnierza", "Kum i kuma"; krakowiaki: "Niech się panie stroją w szaty", "Nigdy serca krakowiaka" i "Pieśń wieczorna"; w III-cim Tren X do słów Kochanowskiego, "Prząśniczka", krakowiak "Wesół i szczęśliwy" i "Pieśni pogrzebowe"; w IV-tym "Zosia, "Groźna dziewczyna", "Dary" i "Rybaczka"; w V-tym Tren III do słów Kochanowskiego, piosenki sielskie "Wiosna", "Dąbrowa"; w VI-tym ballady do słów Mickiewicza: "Powrót taty", "Rybka", "Czaty" i w VII-mym "Pieśń do Wilji", "Sen" i "Matko już niema cię".

I wiele, wiele innych przepięknych rzeczy, wszystkich śpiewanych, a na omówienie których nie pozwalają szczupłe ramy tej książeczki.

* * *

Cześć pieśniarzowi, który w uniesieniu natchnionym pieśń polską odrodził, do szczytów ją podniósł, wieńcem laurowym z boskich tonów swej lutni okolił i we wszytkie serca polskie wprowadził.

Cześć gienjalnemu mistrzowi, który umiłował swój naród, jemu życie poświęcił, z arcydzieł — oper polskich wieczną po sobie zostawił pamiątkę.

KONIEC.

Kiepura uwielbia sztukę żywą, uwielbia publiczność, kocha scenę i estradę ponad wszystko i nie będzie mógł tak łatwo z nią się rozstać.

Dziwić mu się zresztą nie można. Ten entuzjazm, jaki widziało się w berlińskiej Filharmonji, przed kilkoma dniami, będzie chyba tylko jedynym w kronikach muzycznych Berlina: kiedy artystę na ramionach wynoszono z sali, wśród tłumów publiczności, jakiemi zalana była cała ulica, prowadząca do Filharmonji; kiedy wywoływano go po niezliczone razy, zmuszając do kilkakrotnych naddatków.

Sukces to zupełnie uzasadniony. I przyznaje to w zupełności prasa niemiecka — nawet najbardziej hakatystyczna prasa Hugenberga, która bardzo trafnie określa, że "przymknąwszy oczy, podczas arji z "Tosci" lub z "Rigoletta," miało się wrażenie, że to istotnie boski Caruso stoi na estradzie." Czyż można tak łatwo rozstać się z takiemi hołdami publiczności i krytyki i przejść na martwe płótno?

Dlatego też nie należy przypuszczać, aby Kiepura zupełnie porzucił scenę. Ten rok przynajmniej jeszcze poświęci scenie i estradzie. Usłyszy go jeszcze tej zimy Wiedeń, Berlin (w operze Charlottenburskiej), Rzym, Neapol, Medjolan i Londyn, a także i Warszawa, gdzie daje gościnne występy z początkiem grudnia. W maju zaproszony został Kiepura przez Operę Berlińską do udziału w wielkim międzynarodowym festivalu muzycznym, na który zjeżdża cała medjolańska Scala pod batutą Toscaniniego — z solistą Kiepurą.

W grudniu jeszcze jeden koncert w Berlinie, na którym znajdujemy w programie arję z "Halki" i szereg pieśni polskich w języku polskim. Sława pieśni polskiej idzie więc z naszym wielkim artystą po szerokim świecie.

m. m.

Kurjer Warszawski d 14-XI — 1930 r.

Po powrocie z Medjolanu Kiepura wystąpi w Katowicach i Sosnowcu

(Telefonem od naszego korespondenta).

Sosnowiec, 2 aździernika. (Bs.) W dniu 1-go października wieczorem przybył do Sosnowca w odwiedziny do rodziców znakomity śpiewak Jan Kiepura. We czwartek odjechał przez Wiedeń do Medjolanu na występy w słynnej operze La Scala.

W rozmowie z Waszym korespondentem, znakomity śpiewak zapowiedział swój przyjazd do kraju w m. grudniu. Wówczas zamierza wystąpić gościnnie w operze katowickiej i w Sosnowcu. Ten ostatni występ będzie dowodem wdzięczności dla rodzinnego miasta.

D. 4-X-1930 r. — Ilustrowany Kurjer Codzienny, Nr. 268.

Nowości Muzyczne

1195 Abt - Duniecki - Beethoven - Maszyński - Moniuszko - Mozart. Sześć Pieśni. 1 Pieśń Zgody *Bracia dłoń podajmy zgody,* 2 Kum i Kuma, *Kuma sobie siedziała,* 3 Toasty, *Komuż ten pierwszy toast wznieść,* 4 Piosnka żołnierska, *Co tam marzyć,* 5 Hymn do nocy, *Dawno słońce zgasło już,* 6 Marsz Poniatowskiego, *Niechaj wesoło zabrzmi nam echo.* Chór męski a capella .... .20

1319 Kjerult - Klauer - Noskowski - Wilhelm. Cztery Pieśni: 1 Hej Koledzy *z wspólnej czary,* 2 Góry Norwegskie *Hej te góry,* 3 Pożegnanie lasu *żegnam cię,* 4 Zawiedziona *kochanek mnie porzucił już.* Chór męski a capella, No. 1 z fortep. .... .20

1228a) Fierek - Szopen. Trzy Pieśni. 1 Noc, *Noc to cicha morska* toń, 2 Gra w karty *Niech każdy to przyzna,* 3 Sen Prel. op. 28, nr. 20 *żegnaj gwiazdko dnia.* Na chór męski a capella .... .20

1217 Cztery Pieśni. 1 Hasło *Niech nasza pieśń,* 2 Marsz socjał-demokratów *Hej towarzysze do szeregu,* 3 Międzynarodówka *Dość krwi, niedoli,* 4 Pieśń Pracy *Hej wznieśmy bracia.* Chór męski a capella 20

1324a) Maszyński P. Pięć Pieśni. 1 Cześć Pieśni, *Cześć Pieśni, cześć,* 2 Hasło śpiewacze *Leci pieśń,* 3 Dwie dole *A jak poszedł król na wojnę,* 4 Powitanie *Radzi witamy,* 5 Pieśń wolnego ducha *Szalejcie tyrani.* Chór męski a capella... .20

1224 Danysz - Przeor - Żeleński. Trzy Pieśni. 1 Chór Rycerzy z opery "Goplana" *Po borach,* 2 W lesie *Gdy wczesnym rankiem,* 3 Szczęście *O szczęście ludzkie.* Chór męski a capella, N. 1 z fortep .... .40

1321 Klein - Maszyński - Rożański. Trzy Pieśni. 1 Marsz Kurpińskiego z roku 1812 *Do koni bracia,* 2 Cichy domku *modrzewiowy,* 3 Toast *Niech żyje nam.* Chór męski a capella, No. 1 z fortep .... .20

Rozmaitości

Dwóch nauczycieli. Nauczyciel króla pruskiego Fryderyka Drugiego, Quanz, przedstawił razu pewnego królowi młodego ucznia swego, grającego wybornie na flecie. Król czuł się zwykle dotkniętym, ilekroć spostrzegł, że ktoś lepiej gra od niego. "Toć ten chłopak gra tak dobrze jak ja," rzekł król zgryźliwym tonem. "Czemuś to mnie tych pasadów nie nauczył?" "Przepraszam W. Kr. M." odparł Quanz, "chłopiec miał dwóch nauczycieli!" — "Tak? a jakich?" — "Mnie i trzcinkę."

Paganini i woźnica. Sławny król skrzypków, Paganini, wskoczył pewnego dnia we Florencji do fiakra, aby jechać do teatru. Teatr nie był zbyt oddalony, lecz było już późno, a licznie w nim zgromadzona publiczność oczekiwała z niecierpliwością maestra, gdyż program koncertu zawierał jedną z najtrudniejszych i najpiękniejszych sztuk, sławną modlitwę Mojżesza Rosiniego, którą Paganini grał na jednej strunie. Mistrz wysiadając z fiakra pyta się woźnicy: "Wiele się należy?" — "Jako od pana," odpowiedział tenże, "zażądam 10 fr." — "Jak to 10 franków?" odrzegł z oburzeniem Paganini, "zapewnie żartujesz?" — "Bynajmniej! przecież tyle właśnie bierzesz pan za jeden bilet na koncert!" "Dobrze," odparł sucho woźnicy Paganini, "i tobie dam 10 fr. za jazdę, jeżeli się podejmiesz wieźć mnie na jednem kole."

PIEŚNI WIELKOPOSTNE
I Wielkanocne, O Zmar· Pańskiem

Serje xx na 1 i 2 głosy, xxi, xxii, xxiii, xxiv, na chóry mieszane

SERJA XX (NO. KAT. 199, 1630, 1680). CENA 70c

Kompozytorowie: Chopin, Walewski, Zaręba.

1. O Zmartwychwstaniu Pańskiem. (na 1 głos)
2. Stabat Mater, Chopina (na 2 głosy).
3. Stabat Mater, Walewskiego (na 2 głosy).

SERJA XXI (NO. KAT. 1792). CENA 35c.

Kompozytorowie: Cieszykowski, Fiesel.

1. Chrystus Zmartwychwstan Jest.
2. Ofiarujmy chwałę w wierze.
3. Otrzyjcie już łzy.
4. Regina Caeli.
6. Terra Termuit.
6. Vidi Aquam.
7. Wesel się królówa miła.
8. Zwycięzca śmierci.
9. Złóżcie troski żałujący.

SERJA XXII (NO. KAT. 1881). CENA 50c.

Opracował Ks. Dr. Alfred de Wróblewski.

1. Boże dziwy (na 1 głos solo)
2. Dzwon nasz bije (chór mieszany).
3. Ecce Crucem Domini (solo tenor).
4. Pełen Boskiego Czaru (chór mieszany).
5. Vidi Aquam, a capella (chór mieszany).
6. Wstał Pan z grobu (chór mieszany).
7. Zmartwychwstaje Pan (chór mieszany).

SERJA XXIII (NO. KAT. 1796, 1808, 1026, 1850, 1230). CENA $1.20.

Kompozytorowie: Dębiński, Flasza, Gall, Nowakowski.

1. Ludu mój ludu, cóżem ci uczynił.
2. Przez Twoje święte zmartwychwstanie.
3. Płaczcie Anieli, płaczcie duchy święte.
4. Wesoły nam dziś dzień nastał. Flasza.
5. Wesoły nam dziś dzień. Gall.
6. Wesoły nam dziś dzień (chór męski).
7. Zbliżam się k'Tobie.

SERJA XXIV. CENA 45c.

Opracował Eugenijusz Walkiewicz.

1. Alleluja Jezus żyje.
2. Chrystus Pan Zmartwychwstał.
3. Chrystus Zmartwychwstan Jest.
4. Dziś nam nastał.
5. Nie zna śmierci.
6. Otrzyjcie już łzy.
7. Wesoły nam dziś dzień nastał.
8. Witaj dniu święty.
9. Witaj, witaj, dniu święty.
10. Wstał Pan Chrystus.
11. Wysławiajmy Chrysta Pana.
12. Złóżcie troski żałujący.
13. Zwycięzca śmierci.

2272 MSZA POLSKA na czas WIELKANOCNY na chor miesz. (a capella) Eug. Walkiewicza, 50

WYD. MUZYCZNE, 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

GWIAZDKA
Zbiór Kolęd i Pastorałek

Serje I i II-ga dla dzieci, na jeden głos. Serje III, IV, V. VI-ta, na chóry mieszane. Serja VII (mieszana) na chóry mieszane i męskie. (Ceny obliczone z exp. i zwykłą pocztą) Serje VIII, IX, X, XI-ta, na chóry męskie.

SERJA I (NO. KAT. 184, 243, 3099, 195, 198). CENA $1.10

Kompozytorowie: Gruber, Noskowski, Zaręba.

1. Anioł pasterzom mówił (Introit).
2. Bóg się rodzi, moc truchleje (Gloria).
3. Cicha noc, na 2 głosy (Credo).
4. Przybieżeli, preludjum organowe (Ofertorjum).
5. Gwiazdka (Podniesienie).
6. W żłobie leży (Agnus).

SERJA II (NO. KAT. 198, 184, 3099, 234). CENA 90c

Kompozytorowie: Noskowski, Rinecke, Zaręba.

1. Anioł pasterzom mówił (Introit)
2. Bóg się rodzi (Gloria).
3. Hej, w dzień narodzenia (Credo).
4. Wiwat! dzisiaj, preludjum organowe (Ofertorjum).
5. W dzień Bożego Narodzenia (Podniesienie).
6. W żłobie leży (Agnus Dei).

SERJA III (NO. KAT. 1026, 1042, 1027, 1037. CENA $1.10.

Zharmonizował Jan Gall.

1. Anioł pasterzom mówił (Introit)
2. Gdy się Chrystus rodzi (Gloria).
3. Jezusa narodzonego (Credo).
4. Nowy Rok bieży (Ofertorjum).
5. Tryumf Króla Nieb. (Podniesienie).
6. W dzień Bożego Narodzenia (Agnus).

SERJA IV (NO. KAT. 1038, 1041, 1027, 1028, 1035, 1039). CENA $1.20.

Zharmonizował Jan Gall.

1. Bóg się rodzi, moc truchleje (Introit).
2. Hej w dzień narodzenia (Gloria).
3. Lulajże Jezuniu (Credo).
4. Przybieżeli do Betleem (Ofertorjum).
5. Wśród nocnej ciszy (Podniesienie).
6. Zagrzmiała, runęła (Agnus Dei).

SERJA V (NO. KAT. 1880). CENA 80c.

Opracował Ks. Dr. Alfred de Wróblewski.

1. A wczora z wieczora (nowa kolęda).
2. Ach ubogi żłobie (nowa kolęda).
3. Cztery lata (nowa kolęda).
4. Duchów moc (nowa kolęda).
5. Gwiazdko złota (nowa kolęda).
6. Hola pasterze (nowa kolęda).
7. Jezus Dziecię (nowa kolęda).
8. Kto o tej dobie (nowa kolęda).
9. Leży Jezus malusieńki (nowa kolęda).
10. Luli z Nieba Anieli (nowa kolęda).
11. Polska w Betleem (nowa kolęda).
12. Śliczna Panienka (nowa kolęda).
13. W nadziemskich duchów godzinie (nowa kolęda).
14. Wśród nocnej ciszy (nowa kolęda).
15. W stajence małej (nowa kolęda).
16. Zawitaj Jezu (nowa kolęda).
17. Caelitum Joseph (dodatek).

WYD. MUZYCZNE, 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Anegdoty

Było to w roku 1742. W Berlinie powstała wielka Opera. Clou przedstawień stanowiły wówczas, jak i dziś, balety. Angażowaniem do baletu zajmował się sam król pruski Fryderyk zwany później Wielkim. Kazał on zaangażować na primaballerinę, głośną wówczas z urody i tańca, Wenecjankę Barbarę Campanini. Tancerka grymasiła, gdyż nie uśmiechały się jej występy w Berlinie. Dano jej niezwykłe wysoką gażę. Odmawiała. Ostatecznie, w chwili jakiejś słabości podpisała kontrakt. Opamiętała się jednak natychmiast i, ustnie oświadczyła, że podpis został jej podstępem wydarty wobec czego uważa kontrakt za nieważny. Sprawa stała się głośna, gdyż król pruski oświadczył, że "Barbarinę" zmusi do występów w Berlinie a równocześnie w Wenecji szalał za nią miljoner, Anglik, lord Stuart Mackenzie, który oświadczywszy się o jej rękę zdołał uzyskać od niej przyrzeczenie, że zrezygnuje ze sceny.

Tymczsaem król pruski urządził się inaczej. Pewnego dnia polecił aresztować posła weneckiego akredytowanego w Berlinie i, oświadczył, że zwolni go dopiero wtedy, gdy piękną "Barbarina" wystąpi w Berlinie. Cóż miała począć mała republika wenecka? Gwałtem zapakowała "Barbarinę" do powozu i pod strażą odesłała ją do Berlina.

Występy, takim sposobem zdobytej tancerki, cieszyły się w Berlinie olbrzymiem powodzeniem. W r. 1799 została Barbarina podniesiona do stanu szlacheckiego, otrzymała tytuł hrabiny i dobra na Śląsku.

W każdym razie, był to jedyny w historji sposób "angażowania" aktorki.

—o—

Z Opery.

Najnowsze Wiadomości z Polski

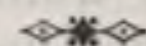
—o—

(jb.) Wystawiona wczoraj "Traviata" Verdiego była znowu wielkim tryumfem znakomitej śpiewaczki p. Mercedes Caspir. W jej grze, w jej śpiewie nie było nic z szablonu, przeciwnie panowała odrębna, a szlachetna indywidualność w kreowaniu postaci i w ujęciu frazy śpiewaczej. Stare i odśpiewane melodje "Traviaty" w wykonaniu p. C. nabrały przedziwnie pięknej świeżości: głos brzmiał najszlachetniejszym metalem, wsparty koloraturą pierwszorzędnej wartości, a postać nieszczęśliwej Violetty wzruszała słuchacza. Publiczność, licznie zebrana, darzyła serdecznemi oklaskami świetną prima-donnę.

Nr. 314 Kurjer Warszawski, d. 16-XI — 1930 r.

Zawiadomienie!

Panowie muzycy proszeni są odszukać swoje nazwisko w tem ogłoszeniu i sprawdzić błędy, przesyłając takowe listownie lub telefonem (Armitage 2156) czy mamy takowe zamieścić w następnym numerze Echa Muz. stosownie do uwag poniżej zamieszczonych. Prosimy to zrobić zaraz; ktoby nie znalazł swego nazwiska i adresu, niechaj go w liście poda, a w następnym numerze E. M. będzie zamieszczonem.

OGŁOSZENIA "READING MATTER" PO 25c OD WIERSZA

Abonenci całoroczni Echa Muzycznego płacą zniżoną cenę.

POLSCY MUZYCY I KONTRAKTORZY W CHICAGO, ILL.

ADAMOWICZ, T. 2925 Allen Ave.	Spaulding 9888
BIELAWSKI, A. 4244 N. Francisco Ave.	Irving 6799
BONCZKOWSKI, A. 2309 Iowa St.	Humboldt 8156
BOZEK, A. 2139 Crystal St.	Humboldt 1441
CIESINSKI, M. Miss, 2707 Mildred St.	Buckingham 4194
CZAPSKI, B., 2959 N. Harding Ave.	Albany 4468
CZESŁAWSKI, C. W., 3112 S. Halsted St.	Victory 3791
DOMANSKI, S., 3504 Wrightwood Ave.	Spaulding 1050
DZIESZOLSKI, M., 3969 Barry Ave.	Pensacola 0428
FIFELSKI, W., 6307 N. Melvina Ave.	Newcastle 1548
FILISIEWICZ, Z., 3458 Walnut St.	Nevada 2193
FRZEMINSKI, J. C., 5707 Slocum St.	Palisade 10052
GŁOWACKI, S., 3237 S. Mosprat St.	Yards 2874
GORCZNIAK, M., 4403 S. Richmond St.	Lafayette 4837
GORLIŃSKI, P., 4753 Kenmore Ave.	Longbeach 8100
GULIK, T. T., 1314 Cornell St.	Haymarket 3228
GURNICK, E., 7108 Rhodes St.	Vincennes 2655
HAŁKOWSKI, S., 7329 Emerald Ave.	Stewart 9860
HENSEL, A., 1523 W. Chicago Ave.	Haymarket 2945
HIBNER, J. F., 1644 W. 18th St.	Canal 6157
IWICKI, A., 2910 N. Kostner Ave.	Kildare 0904
JASKOWSKI, S., 1758 W. Garfield Blvd.	Hemlock 5457
JAKUBCZAK, M. T., 3031 W. 19th St.	Rockwell 9158
JANIAK, S., 3416 N. Springfield Ave.	Juniper 9746
JAWOROWSKI, L., 5211 Montrose Ave.	Pensacola 8027
KAWAŁKOWSKI, A., 5347 Leland Ave.	Avenue 0844
KIPKOWSKI, W., 4639 N. Melvina St.	Palisade 8155
KNOPIŃSKI, A., 2941 N. Lawndale Ave.	Capitol 2939
KOCHAŃSKI, A., 5510 Drummond Pl.	Berkshire 7056
KOSSMAN, J. C., 4122 N. Lavergne St.	Palisade 6529
KOSTKA, F., 4131 N. Knox Ave.	Kildare 3504
KRAJEWSKI, A., 10746 Elbrooke — Pullman	Pullman 4988
KRASNICK, J. P., 5317 W. 23rd Pl.	
KRASNIEWSKI, F. A., 2318 S. Whipple St.	Ro,ckwell 5591
KRASNOPOLSKI, M., 711 Brompton Av. Ap. 1 NE.	Graceland 9399
KROTOCHWIL, E., 3065 N. Central Park Ave.	Spaulding 7221
KRUSZYŃSKI, J., 3040 N. Hamlin Ave.	Pensacola 0397
KRZEMIŃSKI, J. C., 5707 Slocum St.	Palisade 10052
KUCZBORSKI, C., 1632 S. 48th Ct., Cicero, Ill.	Cicero 2876-M
KUCZEK, S. J., 845 N. Damen Ave.	Armitage 3772
ŁABUCKI, A., 2343 Haddon Ave.	Armitage 2157
ŁAGOCKI, W., 1251 W. 51st St.	Boulevard 1860
ŁAPKA, J. J., 2102 S. 58th Ave., Cicero, Ill.	Cicero 962-M
LARISCH, A., 4929 N. Menard Ave.	Pensacola 6554
LATOSIEWICZ, A., 2912 Shakespeare St.	Brunswick 7232
LEWIŃSKI, J. M., 1712 Julian St.	
ŁUKOWSKI, M., 5754 Giddings St.	Palisade 7356
MAJESKI, S., 8811 Exchange Ave.	
MALIŃSKI, W. B., 5523 Lovejoy Ave.	Kildare 4241
MANCZAK, E. P., 4125 N. Narraganset Ave.	Pensacola 2659

KU NAUCE I ROZRYWCE.

Jak wiadomo, stary amfiteatr w Pompeji został w roku 79 po Chrystusie wraz z całem miastem zalany ławą Wezuwjusza. W roku 1862 amfiteatr został jednak odkopnay i, dyr. Antonio Langini otworzył tu na nowo teatr. Przy tej spsoobności zwrócił się do publiczności z taką niebywałą odezwą.

"Teatr miejski w Pompeji otwiera w najbliższą niedzielę sezon operą "Córka pułku." W wyborze swoim dostosowała się dyrekcja obecna całkiem wiernie do tradycji, gdyż przed 1800 laty grano na tej samej scenie pod kierunkiem dyrektora Kwintusa Martiusa, tragedję Seneki p. t. "Trojanki." A czyż jest różnica jakaś między ówczesną kobietą, chociażby była Trojanką i, dzisiejszą córką pułku. Wszystkie one są i były łajdaczkami. Wszystkie żyją poto, ażeby nas, mężczyzn zdradzać. W myśl tej tradycji szlachetnej zwracam się do was szlachto czcigodna, potomkowie zdradzonych haniebnie pradziadów, ażebyście raczyli okazać mi swoją łaskę, jak to czynlii wasi przodkowie w stosunku do kwintusa Martiusa i, zapełnili salę. Zapewniam was, że repertuar mój będzie zawsze żywy i aktualny. Wy, którzy zdradzacie i, wy, którzy jesteście zdradzani, jawcie się licznie a wtedy nikt się niedomyśli, do której grupy należycie. Bywajcie!"

Gazeta Warszawska, 12-X-1930 r.

—::—

MAZUR, J. B., 2329 Touhy Ave. .... Sheldrake 9247
MICHAŁEK, G., 1814 N. Wood St. .... Armitage 0492
NARKIEWICZ, J. P., 1520 S.Cuyler Av. Berwyn,Ill. Berwyn 4982-M
NARTONOWICZ, J., 3916 N. Ashland Ave. .... Buckingham 3882
OLSZEWSKI, C., 1044 N. California Ave. .... Brunswick 8773
PIETROSIEWICZ, M. A., 4502 S. Honore St. .... Lafayette 5287
PINSKI, S. M., 8056 South Shor Derive .... South Shore 6545
POCIASK, J. L., 1436 N. Campbell Ave. .... Armitage 5046
PODSADA, E. J., 1054 N. California Ave. .... Humboldt 3071
PODWORSKI, S., 5437-39 S. Damen Ave. .... Prospect 7427
POKŁACKI, J., 2121 N. Hoyne Ave. .... Humboldt 3919
POLŻYŃSKI, W., 3120 N. Central Park Ave. .... Juniper 6423
PRZYBYLSKI, F., 1035 N. Hoyne Ave. .... Brunswick 0779
PYTLOWSKI, W., 2308 Cleveland Ave. .... Diversey 3280
ROMANOWSKI, E. J., 2707 N. Monticello Ave. .... Belmont 3994
ROSIŃSKI, R. J., 5307 Berteau Ave. .... Palisade 3189
ROŻYCKI, M. S., 3434 Wrightwood Ave. .... Albany 9796
RYDLIKOWSKI, L. S., 1849 W. 35th St. .... Lafayette 0525
SASKO, V. G., 1937 W. Chicago Ave. .... Seeley 8147
SITKOWSKI, W. S., 2328 N. Springfield Ave. .... Belmont 7288
SIWICKI, H. V., 6400 S. Troy St. .... Republic 2837
SKALSKI, A., 5501 Hyde Park Blvd. .... Hyde Park 5998
SKOWROŃSKI, B., 5228 Montrose Ave. .... Kildare 9241
SOBOLEWSKI, M., 5132 Cornell Ave. .... Hyde Park 3254
SOKOŁOWSKI, D. F., 1114 W. Huron St. .... Monroe 0868
SOSZYŃSKI, A., 2220 Fullerton Ave. .... Brunswick 1822
SOWIŃSKI, J., 2114 Augusta Blvd. .... Brunswick 1155
STASIAK, S., 5445 Agatite Ave. .... Humboldt 7305
SUCHOMSKI, J. G., 4934 N. Mason Ave. .... Kildare 7148
SZCZEŚNIEWSKI, J., 3404 Wall St. .... Yards 3619
SZCZEŚNIEWSKI, J. J., 1819 W. 34th St. .... Virginia 0128
SZPINALSKI, G., 210 State St., F. 176 W. Madison, Wisconsin
TADELSKI, A., 3837 W. North Ave. .... Belmont 1157
TOMASIK, T., 2944 N. Washtenaw Ave. .... Juniper 4948
TURSKI, D. H., 4015 W. 25th Pl. .... Lawndale 8271
TURZYŃSKI, J. J., 2650 S. Sawyer Ave. .... Belmont 2601
TYSZKO, W. E., 6232 Grace St. .... Palisade 7336
URBANEK, A. B., 8610 Exchange Ave. .... South Chicago 3671
URBANEK, J. A., 8711 Manistee Ave. .... South Chicago 9029
URBANEK, J., 5322 S. Western Ave. .... Prospect 10459
WARGA, A., 4814 N. Rockwell Ave. .... Ardmore 2661
WICHERSKI, R. E., 911 Ashland Blvd. .... Haymarket 2164
WIDEMAN, A., 737 N. Michigan Ave. .... Superior 2014
WIŁKOMIRSKI, M., 2835 Cambridge Ave. .... Lakeview 2525
WIŚNIEWSKI, W., 5104 Wilson Ave. .... Avenue 6655
WOZIKA, F. J., 6551 N. Sacramento Ave. .... Sheldrake 7507
WROCŁAWSKI, B., 5211 Nontrose Ave. .... Palisade 6091
ZALEWSKI, B. J., 1505 Tell Pl. .... Armitage 2156
ŻURAWSKI, W. A., 2638 N. Merrimac Ave. .... Merrimac 3775

—o—

UWAGA:
Abonament caloroczny "Echa Muzycznego" wynosi $2.00, ogłoszenie jak powyżej na cały rok $3.00. Kto nadeśle zgóry $3.50 otrzymywać będzie przez cały rok "Echo Muz." wraz z ogłoszeniem j. w. Za zmiany adresu w ogłoszeniu, cena 5c od wiersza. Prosimy sprawdzić adres i telefon, a w razie niedokładności, przesłać wiadomość telefonicznie Armitage 2156, lub listownie. Ci, którzy zalegają za ogłoszenie niechaj wyrównają swój rachunek, w przeciwnym razia takowe będzie usuniflte. Rachunek może być wyrównanym markami pocztowemi, adresując: "THE MUSICAL ECHO," 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

ORKIESTRA AMATORSKA
dla początkujących w szkołach parafjalnych
Spis (20) Utworów

1. Z Dymem Pożarów, hy.	11. Witaj majowa jutrzen.
2. Cześć Polskiej Ziemi	12. Niemasz to wiary, mar.
3. Niedbam jaka spadnie	13. O gwiazdeczko, piosnka
4. Bartoszu. Krakowiak	14. Gdy naród do boju
5. Pomoc dajcie mi rodacy	15. Do broni ludy, marsz
3. Tysiąc Walecznych	16. Modlitwa przed bitwą
7. Nasz Chłopicki, Mazur	17. Czy widzisz na tej błoni
6. Boże coś Polskę, hymn	18. Stańmy bracia wraz
9. Na Wawel, krakowiak	19. Już was żegnam
10. Ospały i gnuśny, marsz	20. Jeszcze Polska nie zgin.

Skład instrumentacji

Skrzypce I, Skrzypce II, Skrzypce III i Fortepjan lub na orkiestrę mandolinową
Mandolina I, Mandolina II, Mandola i Fortepjan
CENA $2.00 NETTO

Dostarczamy pojedyncze głosy:
Skrzypce I, 50c; II, 25c; III, 25c; Gitarę 25c

Uwaga: Utwory te do wykonania tylko z fortepjanem. Cała klasa solo skrzypce, lub po pół klasy na dwoje skrzypiec, jakoteż podzielić klasę na troje skrzypiec, lub odwrotnie na mandoliny. Na życzenie dokładamy akomp. Gitary (bez dopłaty) do orkiestry mandolinowej.

NA MAŁĄ AMATORSKĄ ORKIESTRĘ
Polonez Kościuszkowski (Druk Mimograficzny) 50c

NA WIELKĄ ZAWODOWĄ KAPELĘ DĘTĄ
Marsz Pogrzebowy Śpiewacki 50c

PIEŚNI NARODOWE I PARYOTYCZNE
Utwory na Pełną Orkiestrę lub Kapelę
Dla lepiej grających
Ceny: Na Orkiestrę $1.00, Na Kapelę $2.00
Spis (10) Utworów

1. Boże Coś Polskę, Hymn	. Modlitwa przed bitwą
2. Mazur 3go Maja	7. Polak nie sługa
3. Z Dymem Pożarów	8. Do Lutni
4. Wygnaniec	9. Na groby bracia
5. Jeszcze Polska nie zgin.	10. Chłopicki. Mazur

Uwaga: Utwory te wydane są i na pełną Kapelę Dętą, cena $2.00 i jednocześnie wykonać je można jako akomp. z chórami śpiewaczymi, męskimi lub mieszanymi.

CZTERY MARSZE POLSKIE NA PEŁNĄ KAPELĘ DĘTĄ
Dla Muzyków Zawodowych
Opracowane przez B. J. Zalewskiego
CENA $2.00 NET

1. Marsz Polaków	3. Marsz Pobudki Woj.
2. Marsz, Polska, Ruś i L.	4. Marsz Czołem Ojczyź.

PIĘĆ MARSZY POLSKICH NA PEŁNĄ KAPELĘ DĘTĄ
Dla Muzyków Zawodowych
Opracowane przez B. J. Zalewskiego
CENA $2.00 NETTO

1. Marsz Pochodowy (So.)	3. Marsz ćwiczelny (Sok.)
2. Marsz ćwiczelny (Sok.)	4. Marsz z Polskich Mot.

5. Marsz z Polskich Melodji

CZTERY UTWORY TANECZNE NA PEŁNĄ ORKIESTRĘ
Dla muzyków zawodowych
Opracowane przez B. J. Zalewskiego
CENA $2.00 NETTO

1. Polonez Ogińskiego	3. Oj ten mazur, czysta b.
2. Znal. Szczęście, walc	4. Wesele, Kujawiak

CZTERY UTWORY TANECZNE NA PEŁNĄ KAPELĘ DĘTĄ
Dla Muzyków Zawodowych
Opracowane przez B. J. Zalewskiego
CENA $2.00 NETTO

1. Doduś, Oberek	3. Lubraniec, Kujawiak
2. Krakowiaki Ludowe	4. Oj ten mazur, czysta b.

Zamówienia nadsyłać prosimy:
B. J. ZALEWSKI, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

Wyciąg z Katalogu
Wydawnictwa Muzycznego i Księgarni
(B. J. Z.) Bolesław Józef Zalewski (B. J. Z.)
1505 Tell Place, Chicago,)Ill., U. S. A.

Do nabycia we wszystkich poważniejszych księgarniach polskich w Polsce

III. SZKOŁY NA INSTRUMENTA.

70 Garbusiński-Przystał-Styś-Walewski. 100 Preludji w op. 4.00
117 Zalewski B. J. Szkoła na koncertinę i bandon. 67-130t. 1.00

IV-V. Śpiewy Dziecięce na 1, 2 i 3 głosy z akomp. Fort.

161 Hymny Narodowe (7) Polskie i Amerykańskie .... .50
162 Wróblewski A. Ks. Dr. Polskie Skarby, trzy piosnki .... .20
268 Zalewski-Walkiewicz. Drogie wspomnienia i głosy .... .40

VI. ŚPIEWY NA 1 GŁOS Z AKOMP. FORTEP.

320 Chopin-Ujejski-Zalewski. Melo-Dekl. Dzwony .... .50
384a) Garbusiński K. Srebrna nić, na sopr. lub tenor .... .30
401 Ivanovici-Zalewski. Śpiew o Wiśle "Na Fal. Dunaju" sop. .50
436 Miłaszewski A. Op. 59. Walc "Pozwał nas taniec" gł. śr. .25
570 Walkiewicz Eug. Op. 53. Dumka: "Czego siedzisz" T. I. S. .25
571 Walkiewicz Eug. Piosnka "Halineczko dziew.", Bas-Bar. .25
580 Zalewski B. J. "Ach jakżem ja nieszczęśliwa" Bar. .... .25
582 Zalewski B. J. Śpiew Basi: "O mój Boże" Mez. Sopr. .... .25

VII. ŚPIEWY NA 2 GŁOSY Z AKOMP. FORTEP.

650 Abt-Casotti. Dwa duety: 1. Tęsknota, 2. Kwiaciarka .... .30
772 Janusz-Walkiewicz. Polonez Kościuszkowski, 4 egzemp. 1.00
708 Kowalski K. T. Dwa utwory: Kaliny wiosna, Wrz. dzieci .30
724 Ogiński M. Polonez "Żegnam cię o Polsko ma" .... .25
728 Pestalozza-Zalewski. Ciribiribin .... .30
758 Walkiewicz Eug. Dwa mazurki: 1. Oj.... 2. Czego .... .25
760 Walkiewicz Eug. "Rota" na 1, 2 gł. lub chóry męs. i miesz. .15
769 Yradier-Zalewski. "La Paloma" na 1 lub 2 głosy .... .30
770 Zalewski-Walkiewicz. Drogie wspomnienia i głosy .... .40
790 Zalwski Schubert. Serenada "Kochajmy się" .... .25
792 Zalewski-Borel. "La Sorella" wesoła piosenka .... .25

VIII. ŚPIEWY NA 3 GŁOSY Z AKOMP. FORTEP.

907 D'Oreste-Strauss. Nad Modrym Dunajem, bez fort. .... .30
908 Chiara-Zalewski. "Hiszpanka" Jestem miłości królową .... .25
945 Janusz-Walkiewicz. Polonez Kościuszkowski 1.00
909 Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Pieśń zgody, polonez .... .15
Mendelsohn-Bartholdy. Na skrzydłach Pieśni, a capella .... .25
918 Ogiński-Zalewski. Polonez "Żegnam cię o Polsko ma" .... .25
922 Walkiewicz Eug. Hymn Jub. J. Sobieskiemu .... .10
925 Walkiewicz Eug. Mężowie mówią o walcu źle .... .25
950 Zalewski-B. J. Walczyku mój .... .30
951 Zalewski-Walkiewicz. 1. Walczyku mój, 2. Warszawianka .15
956 Zalewski-Ivanovici. Śpiew o Wiśle "Na Falach Dunaju" .... .30

IX. ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE Z FORTEP. LUB A CAPELLA

1000 Archangelski-Zalewski. Piosnka żołnierska "Zmroku cień" .20
1001 Borodin-Zalewski. Chór wieśniaków z op. "Princ Igor" .... .20
1005 Chopin-Zalewski. Marsz żałobny, wydanie poprawne 2.25
1007 Cztery utw.: Pieśń weselna, Mel. szk., Płyńmy, Jaskółki .15
1014 Donizetti G. Sextet z "Lucia di Lamermur" .... .50
1025 Gall J. Komplet 75 pieśni (mieszane) w oprawie 3.00
1151 Janusz-Walkiewicz. Polonez Kościuszkowski 1.00
1080 Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Pieśń zgody, polonez .... .20
1081 Mąkoszy E. 1. Pierw. Brygada, 2. Krakowiak, 3. Kasieńka .25
1098 Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. Polonez "Żegnam cię" .... .10
1102 Rożan J. M. Wybór Pieśni Narodowych, 112 utworów 1.50
1110 Signio-Walkiewicz. 'Od dworu do dworu" .... .15
1118 Verdi G. Chór kowali z "Il Trovatore" .... .20
1120 Walkiewicz Eug. Dwa Toasty, Orzeł Biały, Polak nie sługa .15
1121 Walkiewicz Eug. Walc "Przebudzenie zakochanego" .... .30
1122 Walkiewicz-Miłaszewski. Dwa marzse sokole .... .15
1126 Walkiewicz-Suszyński. Dwa śpiewy. 1 Skarga, 2 Rota .... .15
1127 Walkiewicz-Surzyński. Matysek. "Był Matysek chłop" .... .30
1128 Walkiewicz-Zalewski. 10 Pieśni Narodowych .... .50
1130 Walkiewicz Eug. Cztery Toasty .... .15
1131 Walkiewicz Eug. Rota. "Nie rzucim ziemi" .... .15
1132 Walkiewicz Eug. Op. 68 No. 1. Rota "Nie rzucim ziemi" .15
1133 Walkiewicz Eug. Op. 13. Kantat ku czci H. Seinkiewicza .75
1137 Walkiewicz Eug. Górą Pieśń Polska .... .25
1138 Walkiewicz-Zalewski. Marsz pogrzebowy śpiewacki .... .15
1139 Walkiewicz Eug. Pieśń Jubileuszowa "Ćwierć wieku" .... .25
1143 Walkiewicz Eug. Marsz Gniazda 37 w d. 25-lecia .... .25
1144 Walkiewicz Eug. "The Star Spangled Banner" .... .25
1147 Walkiewicz Eug. Zbiór (21) Powinszowań dla księży itp. 1.75
1150 Walkiewicz-Zalewski. Czołem. Marsz sokoli Gn. 37-go .... .25
1152 Zalewski-Gounod. Chór żołnierzy z opery "Faust" .... .30
1153 Zalewski-Widera. Cześć Związkowi, Cześć, part i gł. .... .70
1055a) Grzywa J. Pięć pieśni chóralnych a capella .... .25
1156 Zalewski-Ivanovici. Śpiew o Wiśle "Na Falach Dunaju" .... .30
1158 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt I. .... .30
1159 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt II. .... .30
1160 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt III. .... .30
1161 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt IV. .... .30
1162 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt V. .... .30
1163 Zalewski-Walkiewicz. Wiązanka pieśni nar., zeszyt VI. .... .30
1170 Zalewski-Walk. Zbiór 31 pieśni patrjot., nar. i sokolich .... .100

X ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE Z FORTEP. LUB A CAPELLA.

1210 Chopin-Zalewski. Marsz żałobny, wydanie poprawne 2.25
1227 Dębiński-Kuczkiewicz-Przibik. 3 Pieśni Pogrzebowe .... .20
1229 Gall J. Komplet 70 pieśni (męskie) w oprawie 2.50
1269 Gall Jan. Sześć nowych pieśni ludowych .... .15
1300 Garbusiński K. Op. 7 No. 1. Rok mój rok szczęścia .... .25

WYD. MUZYCZNE, 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Ażeby zamówienie zaraz było wysłane, należy dołączyć 10% więcej na pocztę

1302 Garbusiński K. Op. 15. Sześć pieśni narod. i towarz. .25
1304 Garbusiński K. Op. 15b. Pieśń kolejarzy .30
1396 Verdi Giuseppe. Scena w więzieniu "Il Trovatore" .50
1306 Garbusiński K. Tęsknota solo i chór 1.50
1320 Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Pieśń zgody, polonez .15
1339 Niżankowski "Hulały" i inne .15
1377a) Rożan J. M. Wybór Pieśni Nar. 12 kwartetów .75
1398 Wachnianin. Za broń. Solo, duet z chórem .15
1400 Walkiewicz-Miłaszewski. Dwa marsze sokole .15
1404 Walkiewicz-Wunderlich. Dwa marsze sokole .15
1406 Walkiewicz-Sieber-Klonowicz. Dwie pieśni sokole .15
1408 Walkiewicz-Zalewski. 10 Pieśni Narodowych .50
1410 Walkiewicz-Surzyński i inni. Pięć pieśni sokolich .15
1412 Walkiewicz-Zalewski. Marsz p. i dwie pieśni pogrzebowe .15
1418 Walkiewicz-Sołtys-Bojarski. Trzy pieśni sokole .30
1419 Walkiewicz Eug. Rota na chóry żeński, męski mieszany .15
1420 Walkiewicz Eug. Op. 68 No. 2. Rota "Nie rzucim ziemi" .15
1430 Walk.-Gall-Kinkel-Zalewski Dwie pieśni .15
1432 Walkiewicz-Gall. Ukrywać się nie przyda. Bar. sol. i ch. .25
1433 Walk.-Kurpik. Dwa utw. 1. Góralu czy ci nie żal. 2 Chorał .15
1434 Walkiewicz-Eug. Ostatni mazur. Solo Baryton i chór .25
1436 Walkiewicz-Eug. Marsz żałobny "Kajdanów złowr. .10
1438 Walkiewicz-Foster-Zalewski. Polski kraj "Old Kntucky" .10
1440 Walkiewicz-Foster-Zalewski. Za górami "Massa's" .10
1460 Walkiewicz Eug. Wybór 19 kwartetów różnych pieśni 1.75
1446 Walkiewicz-Eug. Marsz Gniazda No. 37 w d. 25-lecia .25
1480 Zalewski-Gounod. Chór żołnierzy z opery "Faust" .30
1482 Zalewski-Boler-Clerc. Wesoła piosenka "La Sorella" .10
1436 Zalewski-Machowski. W mogile ciemnej .25
1488 Zalewski-Ivanovici. Śpiew o Wiśle "Na Falach Dunaju" .30
1489 Zalewski-Walkiewicz. Wesele. Kujawiak "Dana-dana" .15
1490 Zalewski B. J. Kieszonkowy śpiewnik. 60 utworów .90
1470 Janusz-Walkiewicz. Polonez Kościuszkowski 1.00

XI. MUZYKA KOŚCIELNA NA 1 GŁOS Z ORGANAMI.

1512 Garbusiński K. Op. 8 No. 1 i 2. Dwie pieśni, gł. średni .30
1514 Garbusiński K. Ojcze nasz, na sopr. lub tenor .30
1538 Moniuszko St. O władco świata, baryton .30
1580 Walewski B. W. Agnus Dei. Bas profundo .25
1590 Walkiewicz Eug. Op. 71 No. 3. Pieśń poślubna. Tenor .25
1592 Walkiewicz Eug. Op. 71 No. 1. Pieśń poślubna. Baryton .25
1594 Walkiewicz Eug. Op. 71 No. 2. Pieśń poślubna. Sopr .25
1596 Walkiewicz Eug. Op 2 No. 1. O Salutaris i Tantum Ergo .15
1598 Widera P. J. In Memoriam ś. p. Walerji Widera .25

XII. MUZYKA KOŚCIELNA NA 2 GŁOSY Z ORGANAMI.

1630 Chopin-Figaszewski. 1. Stabat Mater. 2. Pieśń do M. B. .15
1680 Walewski B. W. Stabat Mater. Mezzo sopr., kontr., alt .30
1688 Walk. E. Op. 2 No. 1-7. Regina Coeli. Tantum Ergo i O Sal. .15
1690 Walkiewicz Eug. Op. 3 No. 1 i 2. O Salutaris i Tan. Ergo .15

XIII. MUZYKA KOŚCIELNA NA 3 GŁOSY Z ORGANAMI.

1730 Mendelsson-Mumhaimer. 1. Z pokorą. 2. Modlitwa .15
1756 Walkiewicz. Eug. Op. 69 N. Dwie i 3. 2 pieśni poślubne .15
1758 Walkiewicz Eug. Op. 3 No. 3, 4, 5. Veni Cr. O Sal. T. E. .15
1760 Walkiewicz Eug. Op. 69 No. 1, 4. Dwa Veni Creator .15

XIV. MUZYKA KOŚCIELNA NA CHÓRY MIESZANE.

1780 Beethoven-GallWalk.-Zal. Siedem Pieśni Pogrz. Zesz. I .60
1781 Brzezińska-Chopin-D.-K.-M. 15 Pieśni Pogrz. Zesz. II .60
1790 Cieszykowski L. Pieśni o Nar. Pańskiem. 15 kolęd .55
1792 Cieszykowski L. Osiem Pieśni Wielkanocnych .30
1796 Dębiński-Kurpiński. Trzy Pieśni Wielkanocne .15
1850 Nowakowski S. F. O Salutaris i Przez Twoje św. zmart. .20
1851 Nowakowski S. F. Tantum Ergo Sacramentum .20
1852 Nowakowski S. F. Asperges me Domine .20
1853 Nowakowski S. F. Regina Coel i Postludia .20
1854 Nowakowski S. F. Veni Creator Spiritus .20
1856 Orszulik J. Ks. C. M. Veni Creator i Jesu Dulci .30
1860 Walkiewicz Eug. Op. 4 No. 1-5, Asperges, O Sal. i T. Er. .15
1864 Walkiewicz Eug. Op. 10 No. 2. Ecce Saecrdos .25
1866 Walkiewicz Eug. Op. 49 No. 1 i 2. Dwie pieśni pogrzeb. .15
1868 Walkiewicz Eug. Op. 10 No. 1. Veni Creator .50
1870 Walkiewicz Eug. Op. 49. No. 1 i 2. Veni Creator Spiritus .15
1872 Walkiewicz Eug. Op. 7. No. 1, Marsz Weselny, z Dobr. T. .15
1874 Walkiewicz Eug. Nieszpory po Polsku .80
1875 Walkiewicz Eug. Nieszpory po Polsku .85
1879 Walkiewicz Eug. Wielki śp. Kość. śpiewów łacińskich .90
1880 Wróblewski A. Ks. Hej Kolęda. 17 Nowych Kol. zesz. I .75
1881 Wróblewski A. Ks. Alleluja. 7 Utworów Wielk. zesz II .45
1882 Wróblewski A. Ks. Śpiewy Kościelne. Zbiór 15 p. ze. III 1.05
1883 Wróblewski A. Ks. Śpiewy Polskie i łac. Zb. 15 p. ze. IV 1.05
1884 Wróblewski A. Ks. Dr. Bóg i Ojczyzna. Śp. koś. 6 zesz 370

XV. MUZYKA KOŚCIELNA NA CHÓRY MĘSKIE.

1950 Bursa-Dębiński-P.-W.-Z. 6 Pieśni Pogrzebowych. Zesz. I .60
1951 Klein-Moniuszko-M.-R.-Z. 12 Pieśni Pogrz. Zesz. II .60
1982 Garbusiński K. Op. 7 No. 2. Pod Chrystusem .25
1984 Garbusiński K. Op. 20. Hymn do Ducha św. .20
2030 Walkiewicz Eug. Op. 5 No. 1 i 2. Ecce Saecerdos i Sal Reg .15
2032 Walkiewicz Eug. Op. 4 No. 4 i 5 O Salutaris, Tantum Ergo .15
2034 Walkiewicz Eug. Op. 72 No. 3 i 4. 2 Pieśni Pogrz. .15
2036 Walkiewicz Eug. Op. 49 No. 1 i 2. Pieśń Żałobna .15
2038 Walkiewicz Eug. Op. 7 No. 2. Marsz weselny .15
2060 Walkiewicz Eug. Śpiewy kościelne na różne głosy (28ut) 1.00
2062 Zalewski B. J. Śpiewy kościelne na różne głosy (37 ut.) 1.00

XVI. MUZYKA KOŚCIELNA, MSZE Z ORGANAMI LUB BEZ.

a) Na 1 głos.

2112 Walkiewicz Eug. Op. 6. Missa St. Casimir .40
2114 Walkiewicz Eug. Op. 21. Missa St. Josepi Sp. B M W .40

b) Na 2 głosy.

2130 Karczyński A. Op. 25. Msza Polska .40
2142 Walkiewicz Eug. Op. 38. Missa St. Joannis Canti C. .60
2144 Walkiewicz Eug. Op. 41. Missa B. M. V de Czerwińsk .60
2146 Walkiewicz Eug. Op. 43. Missa St. Stanislai Kostkae C. .60
2148 Walkiewicz Eug. Op. 50. Msza Polska żałobna .60
2150 Walkiewicz Eug. Op. 44. Missa Pro Defunctis .40

c) Na 3 głosy.

2160 Casciolini C. Missa Pro Defunctis .30
2294 Garbusiński K. Op. 6. Missa St. Jos. śp B M V .40

d) Na chóry mieszane.

2200 Dubnicki J. C. Msza ku czci Dzieciątka Jezus 1.50
2255 Walkiewicz Eug. Op. 51 i 52. 8 małych mszy polskich .40
2256 Walkiewicz Eug. Op. 20. Pieśni do mszy świętej .40
2258 Walkiewicz Eug. Op. 42. Missa St. Stanislai Ep. et M .40
2260 Walkiewicz Eug. Op. 11. Missa St. Micheli Archangeli 1.00
2262 Walkiewicz Eug. Op. 40. Missa St. Hedvigs Reg., Vid 1.00
2264 Walkiewicz Eug. Op. 46 Missa B. M. V. de Częstochowa 1.00
2266 Walkiewicz Eug. Op. 45. Missa St. Josaphat 7-głosowa 2.40
2268 Walkiewicz Eug. Op. 15. Msza Polska "Boże Stwórco" .50
2270 Walkiewicz Eug. Op. 17. Msza Polska "Z odgłosem" .50
2272 Walkiewicz Eug. Msza Polska na czas Wielkanocny .50
2280 Wróblewski A. Ks. Dr. Missa Prima Requiem 30

e) Na chóry męskie.

2292 Garbusiński K. Op. 2. Missa Pastoralis 1.00
2296 Garbusiński K. Op. 12. Missa Prima (bez Gloria) i gł. 2.75
2298 Garbusiński K. Op. 13. Msza druga mała i głosy instr. 3.00
2300 Garbusiński K. Op. 17. Missa St. Annae, dwa chóry 6 gł 1.00
2320 Karczyński A. Op. 28. Missa pro Defunctis .80
2324 Walkiewicz Eug. Op. 14. Msza Polska, Boże Stwórco .50
2325 Walkiewicz Eug. Op. 70. Missa St. Ceciliae 3.00

XVIII. UTWORY NA SOLO SKRZYPCE LUB Z FORTEPIANEM.

2524 Plohn A. Zbiór 20 pieśni polskich, w łatwym układzie .50
2526 Plohn A. Zb. 20 pieśni pol. w układzie z fortepianem 1.00
2528 Plohn A. Zb. 20 pieśni pol. na dwoje skrzypiec i fortep. 1.20
2530 Plohn A. Zb. 20 pieśni pol. na troje skrzypiec z fortep. 1.40
2532 Plohn A. Zb. 20 pieśni na skrzypce i gitarę .70
2534 Plohn A. Zb. 20 pieśni pol. na orkiestrę mandolinową 2.00
2564 Waniorek. Pije Kuba do Jakuba, warjacje .30
2565 Zalewski-Gounod-Borel. Marsz z Fausta i wes. piosenka .25
2580 Zalewski B. J. 10 pieśni nar. i patr. z fortep. .40
2572 Zalewski-Ogiński. Polonez, walc, kujawiak, z fortep. .60
2574 Zalewski-Osmański-Rajczak. Cztery tańce: solo .20
2582 Zalewski B. J. Cztery marsze polskie; solo .20
2586 Zal.-Walk.-Mił.-Chopin. Cztery marsze; solo .20
2590 Zal.-Barański-Czerw.-Mił. Pięć marszy; solo .20
2600 Zalewski B. J. Marsze i tańce polskie, 21 utw.; solo .90

XIX. UTWORY NA KORNET LUB INNY DĘTY INSTRUMENT.

2704 Plohn A. Zbiór 20 pieśni polskich narod. i patr. .50
2712 Zalewski B. J. 10 pieśni narod. i patr. .10
2728 Zalewski-Osmański. Cztery tańce polskie .20
2730 Zalewski-Osmański-Rajczak. Cztery tańce polskie .20
2732 Zal.-Ogiński-Pow.-Osm. Cztery tańce polskie .20
2734 Zalewski B. J. Cztery polskie marsze .20
2736 Zal.-Walk.-Mił.Chopin. Cztery marsze .20
2738 Zal.-Zist.-Mił.-Czerw.-Barański. Pięć marszy .20
2725 Zalewski B. J. Marsz Pogrzebowy Śpiewacki .10
2760 Zalewski B. J. Marsze i tańce polskie, 27 utworów .50

XX. UTWORY NA FORTEPIAN.

a) Łatwe dla dzieci.

3012 Ivanovici I. Na falach Dunaju (skrócony) .20
3038 Plohn A. Cztery utwory polskie .20
3046 Skarbczyk. Zbiór 25 pieśni narodowych .80

b) Trudniejsze dla starszych.

3080 Bunge C. Marsz Sokół Polski .25
3086 Marsz Polski. Z melodji ludowych .25
3090 Miłaszewski A. Op. 37. Marsz z polskich motywów .30
3092 Miłaszewski A. Op. 40. Marsz z pol. melodji .30
3094 Miłaszewski A. Op. 56. Zwartym Szeregiem Marsz Sokoli .20
3120 Rossi C. Pieśń polska w formie ronda .30
3130 Walkiewicz Eug. Marsz Gniazda 37 w d. 25-lecia .30
3142 Zalewski B. J. Marsz Pogrzebowy śpiewacki .25
3144 Zalewski B. J. Znalezione Szczęście, walc .25
3146 Zalewski-Walkiewicz. Marsz Polaków na Obczyźnie .25
3148 Zalewski-Walkiewicz. Marsz: Polska, Ruś i Litwa .25
3150 Zalewski-Walkiewicz. Marsz: Pobudki wojenne .25
3152 Zalewski-Walkiewicz. Marsz: Czołem Ojczyźnie .25

c) Znacznie trudniejsze koncertowe.

3262 Walkiewicz Eug. Op. 73. Walc koncertowy .50
3264 Walkiewicz Eug. Marsz Zjednoczenia P. R. K. ułatwiony .25
3268 Walkiewicz Eug. Op. 67. Marsz Zjednoczenia P. R. K. .30
3276 Wieniawski-Zalewski. Kujawiak .25

d) Do tańca.

3377 Styś W. Op. 37. Hejże ino, Dwa Mazury, Dedyg. BJZ .25
3380 Zalewski B. J. Oj ten mazur, czysta bieda .25
3381 Zalewski B. J. Chłopskie kujawiaki .25
3382 Zalewski B. J. Wesele, kujawiak .25
3384 Zalewski B. J. Nowe krakowiaki .25
3387 Zalewski-Walkiewicz. Polka krakowska .25

XXII. UTWORY NA ORKIESTRĘ SMYCZKOWĄ.

3504 Zalewski-Ogiński. Polonez, walc, mazur, kujawiak 2.00
3510 Zalewski B. J. Pieśni narodowe i patrjotyczne 1.00

XXIII. UTWORY NA KAPELĘ.

3650 Zalewski B. J. Pięć marszy polskich 2.00
3652 Zalewski B. J. Marsz Pogrzebowy śpiewacki .50
3658 Zalewski-Miączyński-Osmański. Cztery tańce polskie 2.00
3660 Zalewski B. J. Pieśni narodowe i patrjotyczne 2.00
3662 Zalewski B. J. Polish March No. 1, 2, 3 and 4 2.00

UWAGA: Zamawiając wystarczy podać numer z boku i cenę. Na przesyłkę należy dołączyć dziesięć procent (10%) więcej gotówki.

WYD. MUZYCZNE, 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Czas Odnowić Prenumeratę Echa Muzycznego i Nadesłać $2.00

Czas Odnowić Prenumeratę Echa Muzycznego i Nadesłać $2.00